

Cifra ediției

19,6

miliarde euro

Este suma alocată României de Uniunea Europeană sub forma fondurilor structurale și de coeziune, pentru perioada 2007-2013

Euro-mituri

Fondurile UE – între mit și realitate

Oricine poate solicita finanțare? Poate fi pornită o afacere doar cu bani din fondurile europene? Merită să încerc să obțin fonduri europene, sau birocrăția mă va doborî? Am vreo șansă la fonduri, sau ele vor ajunge la „cine trebuie”? Un serial despre miturile legate de fondurile UE, din acest număr al **euROpeanului**, în pagina 12.

Anul 2 • Nr. 1

12 pagini

3-16 septembrie
2007

Tiraj:

80.000 exemplare

Publicație bilunară editată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor

Se distribuie gratuit

euROpeanul

Fondurile europene pe înțelesul tău

BLOC NOTES

Raportare lunară obligatorie pentru banii din Fondul Național de Dezvoltare

Beneficiarii sumelor acordate din Fondul Național de Dezvoltare (FND) pentru diverse proiecte trebuie să raporteze lunar Ministerului Economiei și Finanțelor felul cum utilizează banii primiți, conform unei decizii a Guvernului, de la începutul lunii august. Tot atunci au fost aprobate Normele metodologice privind finanțarea proiectelor și programelor din FND – proiecte de investiții în infrastructură, acoperirea necesităților produse de retrocedarea sau restituirea de active imobiliare sau suplimentarea fondurilor pentru programe și proiecte finanțate din fonduri europene, inclusiv prefinanțarea și cofinanțarea acestora. Bani prevăzuți anual în buget pentru fiecare dintre aceste subdiviziuni ale Fondului se alocă prin decizii ale Guvernului.

500 de milioane de euro în trei ani

România trebuie să cheltuiască, în maximum trei ani de la efectuarea primei plăți, fondurile europene de peste 500 de milioane de euro pe care le va primi pentru controlul frontierelor și ameliorarea fluxurilor de numerar în bugetul național, a decis Guvernul. Felul cum sunt folosiți banii pentru cele două domenii va fi supravegheat de către Ministerul Internelor și Reformei Administrative, respectiv Ministerul Economiei și Finanțelor. În cel mult șase luni după ce termenul va expira, autoritățile de la București trebuie să prezinte Comisiei Europene (CE) un raport despre cum au fost folosiți banii primiți prin Facilitatea Schengen. Sumele nefolosite vor fi recuperate de CE.

Harghita: eficiență în reabilitarea infrastructurii

Harghita se numără printre zonele românești cu cel mai mare succes din punctul de vedere al proiectelor câștigate pentru reabilitarea infrastructurii rurale, a spus László Borbély, ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor. 42 dintre cele 51 de astfel de proiecte depuse online de către primarii din Harghita au fost declarate câștigătoare, a adăugat acesta, la Miercurea Ciuc, la începutul lunii august.

Foto: Daniel Codres

Atenție! Drumuri în lucru

Lucrările de infrastructură, care terorizează șoferii și dau emoții autorităților, reprezintă marele test în atragerea milioane de euro

euROpeanul pune față în față problemele infrastructurii de transport cu posibilele soluții financiare, care însumează peste cinci miliarde de euro.

Ioana Morovan, Vlad Telibașa

Infrastructura, cu toate componentele sale, de la drumuri comunale până la marile proiecte de autostrăzi, pare a fi copilul răsfățat al fondurilor europene. Primește o parte consistentă a fondurilor alocate României până în 2013, dar de aici până la a străbate România în viteză și în siguranță e cale anevoioasă. Studiile realizate de experți trag un semnal de alarmă cu privire la efectele întâzierii modernizărilor. „Geometria defectuoasă a sectoarelor de drum, lucrările de întreținere întârziate, precum și lipsa centurilor ocolitoare în multe orașe se numără printre motivele pentru care riscul de a muri într-un accident pe un drum

din România este de 40 de ori mai mare decât media UE”, arată un raport întocmit recent de către Societatea Academică din România (SAR). Există șansa, cel puțin din punct de vedere financiar, ca lucrurile să se schimbe. Proiectelor mari din domeniu le revin peste cinci miliarde de euro, prin Programul Operațional Sectorial de Transport. Dar banii nu sunt totul. Criza de specialiști capabili să realizeze, să conducă și să pună în practică proiecte de anvergură de acest tip își spune cuvântul. Estimările SAR arată că, în acest moment, Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România are nevoie de 50 de astfel de experți, pentru a-și continua activitatea în ritm normal. Septimiu Buzașu, secretar de stat în Ministerul Transporturilor, confirmă această realitate și propune două soluții: rezolvarea problemei salariilor și externalizarea managementului proiectelor.

La nivel regional, lucrările de infrastructură beneficiază de bani prin Axa 2 a Programului Operațional Regional, gestionată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor și lansată la sfârșitul lunii iulie. Inițiativele vor depinde însă de gospodariile locali, iar László Borbély, ministrul de resort, subliniază că primăriile au un rol-cheie nu doar în ceea ce privește inițiativa, ci și pe toată perioada derulării proiectelor. Situația actuală și perspectivele infrastructurii din România sunt prezentate, pe larg, în două pagini ale publicației noastre. **euROpeanul** vă va ține la curent cu derularea proiectelor aflate în pregătire precum și cu alte noutăți direct de la sursă.

Pagina 3: Interviu cu László Borbély, ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor

Pagina 6: Primele contracte de mare infrastructură – în 2008

Analiză de opinie:

Leonard Orban: „Este nevoie de inițiativă pe toate planurile”

Comisarul Leonard Orban a comentat pentru „euROpeanul” câteva aspecte esențiale legate de finanțările UE. Oficialul european și-a expus punctul de vedere despre ce trebuie să învețe România din experiența fondurilor de preaderare și spre ce trebuie să ne îndreptăm atenția în perioada următoare.

„Integrarea europeană a României este un proces ale cărui efecte se vor simți, în principal, pe termen mediu și lung. Pe lângă modernizarea accelerată a țării, avantajele care decurg din libera circulație a persoanelor ori apartenența la

o piață de aproape 500 de milioane de consumatori, un alt beneficiu important este faptul că România va dispune de fonduri importante – fonduri structurale și de coeziune, plăți directe pentru fermieri, precum și fonduri pentru dezvoltare rurală. În perioada 2007-2013, aceste sume se vor ridica la peste 32 de miliarde de euro. În vederea cheltuirii acestor bani, este necesar ca România să aibă instituții solide și eficiente pentru gestionarea fondurilor, precum și proiecte bune, care să fie finanțate.

(continuare în pagina 11)

Niveluri de referință în absorbția fondurilor UE

- **Cea mai mare rată de absorbție în noile state membre:** Slovenia – 64,7%
- **Cea mai redusă rată de absorbție în noile state membre:** Cipru – 38,6%
- **Nivel mediu de absorbție:** Lituania – 47,5%
- **Media nivelului de absorbție în noile state membre** – 46,7%

Sursa: Comisia Europeană, 25 aprilie 2007

Dintre statele care au aderat în 2004 la Uniunea Europeană (UE 10), Slovenia are cea mai mare rată de absorbție, iar cea mai redusă o înregistrează Cipru. Lituania se situează aproape de media UE. Față de ultima dată la care au fost prezentate, ratele maxime de absorbție au crescut la 70%-80%.

Oportunități pentru întreprinzători

Companiile mici și mijlocii sunt primele dornice să acceseze fondurile europene. Acestea pot afla din **euROpeanul** către ce program să se orienteze și care sunt pașii de urmat.

pagina 4

Bani pentru pensiuni

Pensiunile sunt o afacere cu mare trecere la români. Fondurile europene au avut un rol esențial în dezvoltarea pensiunilor. Bani pentru acestea vor fi și de acum înainte.

pagina 7

Cum să găsești consultantul potrivit

Consultanții își oferă serviciile. Dar cum facem alegerea unui consultant, pentru a ne asigura șanse cât mai mari în a obține finanțare? **euROpeanul** oferă câteva elemente orientative.

pagina 10

Intră în dialog cu redacția euROpeanul

Întrebă tot ce te preocupă despre fondurile europene, și experții cu care colaborăm îți vor răspunde.

pagina 11

Alexandru Lăzescu

România în UE: manual de utilizare

Când am editat, în a doua jumătate a anului trecut, primele șase ediții din **euROpeanul**, România nu avea încă statutul oficial de membru al Uniunii Europene. Acum, când revenim cu o a doua serie a publicației al cărei prim număr tocmai îl răsfoiți, statutul nostru ca țară s-a schimbat. De la 1 ianuarie 2007 am intrat în sfârșit, cu acte în regulă, în Europa. E o expresie dragă politicienilor noștri, dar care, pentru mare parte dintre români, are o mulțime de înțelesuri încă neclare.

Evident, România nu s-a transformat brusc în țara făgăduinței după 1 ianuarie 2007. Din păcate, în discursul public la capitolul beneficiile aderării, se vorbește în principal doar de două lucruri: banii care vor veni de la Bruxelles, în total mai mult de 30 de miliarde de euro în șapte ani, și de libertatea de mișcare a românilor în Europa. 30 de miliarde de euro par bani mulți și chiar sunt, dar din aceștia trebuie să scădem vreo 10 miliarde, care reprezintă contribuția noastră la bugetul comunitar pentru perioada 2007-2013 și, mai ales, să înțelegem că impactul lor poate fi important sau doar marginal, în funcție de inteligența și eficiența cu care vom ști să îi cheltuiem. Pentru că fondurile structurale despre care se pomenește atât de mult în ultimul timp nu sunt până la urmă decât un instrument cu ajutorul căruia proiectul de transformare și modernizare a României să poată fi mai ușor împlinit. Marile beneficii ale aderării la UE sunt unele intangibile, probabil mai puțin vizibile. Sub presiunea Bruxelles-ului, instituțiile au început totuși să devină mai performante, mai responsabile ca în trecut, ceea ce nu s-ar fi întâmplat, aproape sigur, de la sine, dacă nu ar fi existat procesul de aderare. În al doilea rând, s-a schimbat statutul internațional al României.

Ceea ce se înțelege mai greu e faptul că aderarea oferă oportunități mai degrabă decât soluții miraculoase. Unele țări, precum Irlanda, au decis să-și concentreze toate resursele asupra unui număr relativ mic de priorități strategice, între care s-au aflat educația și noile tehnologii. Și rezultatele se văd. Acum, toată lumea vorbește despre miracolul irlandez! La fel, Spania a exploatat la maximum șansa oferită de aderarea la UE, reușind să utilizeze eficient și inteligent resursele de la Bruxelles. În timp ce altele, cum ar fi Grecia, au făcut-o într-o mai mică măsură, deși au absorbit și ele importante fonduri comunitare.

Sunt tot atâtea motive pentru care ar trebui să ieșim nu doar la nivelul mesajului public, ci și pe fond, din preocuparea obsesivă de a cheltui cu orice preț banii europeni. Tot auzim de cele nouă milioane de euro care ne revin în fiecare zi. Firme specializate în materie de finanțări europene, tot mai multe în ultimul timp, vor putea să ofere proiecte pe bandă rulantă, întocmite după tipic, prin care vor fi obținuți banii cu pricina. Dar asta nu înseamnă mare lucru. Nu participăm, până la urmă, la un campionat european de atras fonduri comunitare!

Discuțiile ar trebui începând de fapt din altă parte: cum vrem să transformăm România, care sunt domeniile prioritare? Și asta nu doar la nivel central, unde până la urmă există o defalcare pe componente și pe regiuni. Ci la nivelul de bază, cel al comunităților locale. Pentru că dacă în materie de construit drumuri, poduri, aducțiuni de apă, chestiunile sunt relativ clare, atunci când vine vorba de a gândi strategii de dezvoltare a localităților, de la chestiuni de urbanism la modernizarea serviciilor publice sau la promovarea mediului de afaceri, tabloul nu e deloc încurajator. În fiecare zi ne lovim nu doar de clientelism și indolență, ci și de o dezamantă lipsă de expertiză.

Sigur, ar fi naiv să ne imaginăm că astfel de lucruri se pot rezolva de azi pe mâine. Dar ar trebui să înțelegem măcar cum stăm cu adevărat și să ne stabilim prioritățile strategice. Altfel, chiar dacă vom ajunge să cheltuiem conștiincios, spre satisfacția generală, câte 9 milioane de euro pe zi, România nu se va schimba ca țară decât la suprafață.

Începe cursa pentru atragerea celor 30 de miliarde de euro

Mult așteptatele fonduri structurale vin. Semnarea Cadrului Strategic Național de Referință a adus pe linia de start cele șapte Programe Operaționale. Cinci dintre acestea au primit deja aprobarea Comisiei Europene, iar ultimele două vor fi aprobate în septembrie.

Ioana Morovan

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor (MDLPL) a dat semnalul de start cu Programul Operațional Regional (Regio). Urmează îndeaproape alte patru programe: Programul Operațional Sectorial (POS) de Transporturi, POS Creșterea Competitivității Economice, POS Mediu și Programul Operațional de Asistență Tehnică.

Alte două rămase sunt Programul de Dezvoltare a Resurselor Umane și Programul de Dezvoltare a Capacității Administrative. Potrivit lui Zsolt Bogos, directorul Autorității de Management pentru cel din urmă, în cadrul Ministerului de Interne și Reformă Administrativă, aprobarea lor mai târziu decât a celorlalte programe nu a fost cauzată de faptul că autoritățile române nu și-ar fi făcut treaba. Oficialul a explicat că motivul aprobării în septembrie a celor două programe ține de procedurile pe care le urmează Directoratul General pentru Forța de Muncă al Comisiei Europene.

În ultima perioadă s-a vorbit mult despre capacitatea de absorbție a sumei (aparent) enorme de 30 de miliarde de euro, despre faptul că nu există proiecte și, mai ales, că în anul 2007 nu se va cheltui nici măcar un euro.

Cum suma alocată pentru proiecte este de patru-cinci ori mai ma-

re decât toți banii din perioada de preaderare, îngrijorările ar putea părea îndreptățite. Totodată, un bilanț brut al pregătirilor realizate de autorități relevă în acest moment următoarea situație: La MDLPL sunt în curs de elaborare aproximativ 90 de proiecte de infrastructură regională, iar Ministerul Mediului a anunțat că, pentru 15 dintre proiectele majore aflate în pregătire, cu o valoare totală de investiție estimată la circa un miliard de euro, aplicațiile de finanțare vor fi finalizate în perioada august-noiembrie 2007 și transmise spre evaluare și aprobare Comisiei Europene. Programul de Asistență Tehnică nu va întâmpina niciun fel de probleme la cheltuirea fondurilor. Pentru Programul de Resurse Umane, condițiile sunt extrem de avantajoase, fapt care, probabil, va încuraja în mod simțitor elaborarea de proiecte: contribuție privată de aproximativ 10% și acordarea unui avans pentru toate categoriile de solicitanți.

Situația pare ceva mai delicată în ceea ce privește Programul de Transporturi, unde este vorba despre proiecte complexe. Potrivit oficialilor din ministerul de resort, se lucrează încă la lista proiectelor care vor primi finanțare. Desigur, chiar și după ce va exista o listă finală, vor rămâne obstacole legate de punerea în practică a proiectelor. Dintre acestea, ar fi de amintit procedura greoaie și neregulile în derularea licitațiilor publice, asupra cărora a atras atenția, nu o dată, comisarul european pentru politici regionale, Danuta Hubner. **euROpeanul** prezintă o parte dintre posibilele soluții pe care le ia în calcul ministrul de resort.

Banii destinați întreprinzătorilor pentru Creșterea Competitivității

Foto: EC

Economice se presupune că vor fi cel mai simplu de cheltuit. Măsurile destinate investițiilor productive și infrastructurii de afaceri sunt așteptate ca pâinea caldă de către companiile private. La fel, măsurile destinate mediului de afaceri și turismului din Programul Operațional Regional (Regio) au șansa să fie rapid absorbite.

Mai mult decât atât, în scopul de a „repara” unele curențe din anumite sectoare importante pentru întreprinzători, Comisia Europeană a conceput un instrument suplimentar: Programul JEREMIE. Este vorba despre 100 de milioane de euro „detașați” din Regio, care vor pleca, prin instituțiile de creditare, către firmele mici și mijlocii. Pentru a demara acest program, Ministerul Economiei și Finanțelor va lucra cot la cot cu Fondul European de Investiții, începând din luna sep-

tembrie. În concluzie, să încercăm un pronostic: vor fi sau nu vor fi „absorbite” cele 30 de miliarde de euro, integral sau cât mai aproape de estimările optimiste? Va mai dura până vom ști răspunsul, dat fiind că, până în anul 2013, situația se va modifica cu siguranță. În plus, absorbția va depinde mult de tipul de program. Consultații sunt de părere că fondurile pentru turism și mediul de afaceri sunt chiar insuficiente, pe când cele pentru infrastructură (atât de transporturi, cât și energetice sau de sănătate) vor da dureri de cap autorităților locale.

Cele câteva luni care au rămas până la finalul acestui an pot fi considerate în întregime „perioadă de debut” pentru elaborarea de proiecte. **euROpeanul** va prezenta programele, documentele, pașii necesari în cursa pentru fondurile nerambursabile.

NOUTĂȚI

Hotărârea de Guvern privind cheltuielile eligibile a fost publicată

Guvernul a aprobat, printr-o hotărâre, regulile de eligibilitate privind cheltuielile efectuate în cadrul activităților finanțate prin Programele Operaționale, act care a fost publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 517/1.08.2007. Documentul conține condițiile în care anumite cheltuieli devin eligibile pentru decontare și definește termenii relevanți care vor fi utilizați în elaborarea cererilor de fonduri structurale europene.

Înțelegere între BCE și băncile centrale din România și Bulgaria

Băncile centrale din România și Bulgaria au aderat, începând din această lună, la un acord european referitor la prevenirea crizelor financiare, acord aplicat la nivelul UE începând din 2003. Documentul prevede modalitățile de colaborare dintre autoritățile de supraveghere bancară și băncile centrale, în cazul în care apar situații de criză financiară, ce pot avea impact transfrontalier, asupra instituțiilor bancare sau de credit, potrivit unui anunț al Băncii Centrale Europene. BNR și banca centrală de la Sofia au semnat, cu aceeași ocazie, și un acord dedicat promovării relațiilor dintre sistemele naționale de plăți. Nevoia unor astfel de înțelegeri a devenit evidentă după ce, în cadrul UE, s-a constatat că instituțiile de reglementare finan-

Foto: ROMPRES

ciară din țările membre ar putea avea probleme de cooperare în cazul unor crize financiare.

UE a trimis României plățile în avans

Peste 320 de milioane de euro, reprezentând plăți în avans pentru cele cinci Programe Operaționale aprobate la Bruxelles, se află deja în conturile Ministerului Economiei și Finanțelor (MEF). Sumele menționate vor fi la dispoziția autorităților de management în momentul în care acestea vor începe contractarea efectivă a proiectelor. Ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, László Borbély, a declarat că banii alocați de UE în avans au ajuns deja în România, iar MEF a confirmat această informație. Este vorba despre un procentaj de 2% din sumele prevăzute, pentru 2007, prin cele cinci Programe Operaționale deja aprobate.

Pot fi depuse proiecte pentru Axa 2 a Regio

În data de 3 septembrie s-a lansat cererea de depunere de proiecte pentru Axa 2 a Programului Operațional Regional (Regio), domeniul de intervenție „reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene și de străzi urbane”. Criteriile de eligibilitate și selecție pentru acest domeniu de intervenție sunt incluse în Ghidul Solicitantului, disponibil pe pagina de internet www.mdlpl.ro sau pe pagina de internet a programului www.info regio.ro. De asemenea, în curând vor putea fi depuse proiecte pentru Axa 3 a POR, domeniul de intervenție „îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență”, pentru care Comitetul de Monitorizare a POR a aprobat, în 16 august, criteriile de eligibilitate și selecție a proiectelor. Acestea se regăsesc în Ghidul Solicitantului postat pentru consultare pe site-ul MDLPL (www.mdlpl.ro).

Fonduri pentru proiecte româno-bulgare

S-a relansat Programul PHARE 2005 CBC România-Bulgaria. Bugetul total al programului este de peste 4,6 milioane euro, iar obiectivul general constă în promovarea dezvoltării economice durabile a regiunii de graniță dintre România și Bulgaria. Proiectele trebuie să vizeze creșterea cooperării transfrontaliere între sectorul public și cel privat, precum și între cetățeni. Detalii pot fi aflate la www.mdlpl.ro.

László Borbély: „Succesul proiectelor este în mâinile autorităților locale“

László Borbély, ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, a răspuns, pentru cititorii euROpeanului, la câteva întrebări legate de lansarea licitațiilor pentru proiecte în cadrul Programului Operațional Regional – Regio, precum și despre poliile de dezvoltare urbană și măsurile adoptate pentru sancționarea firmelor care creează probleme la contractele de achiziții publice.

euROpeanul: Regio este primul program operațional lansat în România. Comisarul european Danuta Hübner a spus că, de regulă, banii alocați programelor regionale sunt cheltuiți foarte repede. Faceți o previziune, se va întâmpla astfel și în România?

László Borbély: Așa ar fi normal. În primul rând, în toate țările care au aderat în 2004 s-a întâmplat astfel. E firesc, autoritățile locale sunt mult mai eficiente. Nu întâmplător avem pregătite deja circa 30 de proiecte, din care putem lansa câteva chiar în aceste zile. Ministerul a alocat fonduri din bugetul central pentru un portofoliu de 90 de proiecte. Prin urmare, sperăm că banii vor fi cheltuiți foarte repede și în România. Din păcate, există și câteva aspecte pe care nu le putem evita: pentru două dintre axe, referitoare la turism și mediul de afaceri, așteptăm o notificare din partea Comisiei Europene, întrucât este vorba despre ajutoare de stat. Important este însă că am demarat procedurile, că ghidurile solicitantului sunt aproape finalizate la cele mai multe Axe.

euROpeanul: În ce măsură este complicat pentru solicitanți să confere proiectelor o abordare regională? Se vor descurca aceștia cu procedurile și documentele pentru elaborarea proiectelor?

László Borbély: Cred că se vor descurca. Este, într-adevăr, o provocare Axa 1, care se referă la dezvoltarea urbană. Vom vedea cum va funcționa. Cred că este bine că am alocat mulți bani pentru această axă întrucât, din păcate, orașele noastre stau foarte prost, atât în privința traficului și a zonelor verzi, cât și în privința reabilitării clădirilor. Succesul proiectelor depinde în primul rând de pregătirea beneficiarilor, de cât de operativi vor fi. Nu în ultimul rând, contează măsura în care edilii locali pot atrage oameni cu pregătire pentru derularea proiectelor. Orașele nu sunt atât de sărace încât să nu-și poată permite acei experți care au o viziune, care au deja o relație cu Uniunea Europeană și pot să se descurce cu aceste proceduri. Depinde foarte mult de edilii locali: în ce măsură se gândesc ei să aloce acum mai mulți bani pentru proiecte pe termen lung, fără a se crampona de faptul că anul viitor vor fi alegeri. Sunt mulți cei care gândesc: „acum trebuie să rezolv ceva spectaculos, pentru a câștiga, anul viitor, la alegeri“.

euROpeanul: În cadrul conferinței de lansare a Regio, reprezentanții regiunilor au spus, pe de o parte, că nu sunt suficienți bani pentru axa de infrastructură și, pe de altă parte, că nu există proiecte pe axa de dezvoltare urbană, care are și cea mai mare alocare. Cum comentați?

László Borbély: Este o provocare pentru noi toți. Le-am explicat celor care au fost la confe-

rința de lansare să aibă răbdare să cheltuim mai întâi banii alocați Axi 2, care se referă la infrastructură. Am înființat acest Comitet de Monitorizare a Programului Operațional Regional și cele opt comitete regionale de evaluare strategică și corelare, care ne vor ajuta să ne dăm seama, peste jumătate de an sau un an, care este situația. Am primit de la doamna comisar Danuta Hübner confirmarea că putem modifica alocarea banilor între axe, dar deocamdată trebuie să forțăm puțin autoritățile să se aplece către aceste proiecte integrate din Axa 1.

euROpeanul: Tot în legătură cu dezvoltarea urbană, puteți explica pe înțelesul publicului ce este cu „poliile de creștere“?

László Borbély: Ne-am angajat, în 2005, să elaborăm strategia de dezvoltare spațială a României (o strategie construită pe ideea că dezvoltarea țării implică proiecte integrate, din mai multe sectoare economice și sociale – n.r.), potrivit căreia trebuie stabilite poliile de creștere. Este vorba, în esență, despre orașe mai mari, care au capacitatea să crească mai mult în următorii ani, și acolo vor ajunge bani mai mulți.

euROpeanul: În cadrul unui raport referitor la fondurile europene, elaborat de Agenția de Monitorizare a Presei, beneficiarii de finanțări au menționat că problema principală în gestionarea fondurilor UE este „incapacitatea

László Borbély, ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor

administrativă“. Mai concret, lipsa personalului calificat, ca urmare a salariului demotivant, supraîncărcare, lipsa de pregătire a coordonatorilor de proiecte. Cum comentați aceste aspecte?

László Borbély: Interesul nostru este să derulăm proiecte cât mai bune. În cadrul POR, există Axa 6 privind asistența tehnică. Există niște bani care pot fi cheltuiți în acest scop. Suma nu este mare, circa 2% din totalul finanțărilor, dar o putem utiliza pentru a sprijini instituțiile. Vom discuta despre posibilitatea de a aduce experți europeni pentru instruirea celor din administrație. De exemplu, la poliile de creștere, aducem experții în orașele respective să lucreze două-trei luni, pentru a-i pregăti, a-i educa pe cei din administrație, care vor duce mai departe proiectele. Aspectele referitoare la capacitatea administrativă nu trebuie clarificate la minister, ci la nivel local. În unele zone, instituțiile sunt mai eficiente, se vede după calitatea proiectelor. Bugetul este suficient – bugetul pentru unele orașe a crescut cu 150% în ultimul an.

euROpeanul: În același studiu, 22% dintre reprezentanții autorităților și 48% dintre cei ai beneficiarilor au răspuns că

există coordonatori de proiecte fără experiență și cunoștințe adecvate. Cum se vor descurca beneficiarii să ducă proiectele la bun sfârșit dacă există prea puțină experiență în managementul de proiect?

László Borbély: Așa este, în momentul actual, managerii trebuie să aibă și multe cunoștințe tehnice. La un proiect mai mare, noi nu găsim un inginer constructor care să ceară sub 2.000 de euro net. Așadar, angajarea oamenilor pregătiți este o problemă. Trebuie să ne gândim la pregătirea specialiștilor chiar înainte de aderare. Instruirea oamenilor din ministere, chiar prin programele de twinning, trebuie să aibă un efect concret, nu doar să fie „bifată“. Totuși, anul acesta vom avea un program de instruire pentru circa 1.800 de persoane.

euROpeanul: Ce credeți despre înființarea „listelor negre“, cu firme care au câștigat licitații pentru servicii sau pentru lucrări și au creat probleme în derularea contractelor? Sunt realizabile astfel de liste?

László Borbély: Eu m-am bătut foarte mult pentru ideea listelor negre. Se știe că au existat, din păcate, în perioada de preaderare, anumite contracte avantajoase pentru unele firme. Acum avem posibilitatea să impunem condiții stricte și penalizări. Avem Direcția Antifraudă care poate verifica aceste aspecte, iar anul acesta am acceptat trei sau patru decizii de penalizare a unor firme. Cei în cauză pot fi sancționați: de exemplu, nu vor mai putea participa la licitații timp de doi ani. În plus, împreună cu patronatele, vom demara un program de certificare a firmelor, care va arăta cât de serioase sunt. Numele acestor firme pot fi publicate, nu este niciun secret. Problema este că nu avem prea multe firme de consultanță sau de proiectare. În momentul actual, acesta este motivul pentru care proiectanții fac uneori proiecte proaste: sunt puțini pe piață și se angajează la foarte mult față de cât își pot permite. Nici nu se verifică întotdeauna calitatea proiectelor.

euROpeanul: Care este punctul forte al managementului fondurilor UE în România? Dar punctul slab?

László Borbély: Punctul forte poate fi ceea ce simt acum, o mobilizare, un angajament al autorităților locale. Este o diferență fantastică față de ce a fost acum patru-cinci ani și ce este acum. Au idei, caută proiecte, navighează pe internet. Primarii sunt mult mai informați. Punctele slabe sunt organizarea și viziunea. Nu ar trebui să se împotmolească la aceste lucrări „de față“. Eu văd în foarte multe orașe: iau un credit, pun pe străzi mai mult pavaj, fără nicio strategie. Dacă nu se iau mai repede măsuri privind centurile din jurul orașelor, ne vom împotmoli de tot. La Sibiu, stai o oră și jumătate la intrarea în oraș. Așa este și pe drumurile naționale, pentru că nu am demarat la timp lucrările pentru realizarea de autostrăzi. Mulți au spus că „mai avem timp“. Trebuie finalizată măcar o autostradă care să traverseze țara.

euROpeanul: V-ar plăcea să realizați un proiect cu finanțare europeană? Spre ce fel de proiect v-ați îndrepta?

László Borbély: M-aș îndrepta spre un proiect de dezvoltare urbană. Mă pasionează și cred că ar fi o provocare. M-aș implica în calitate de consultant pentru o primărie.

Regio
PROGRAM OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Ce este Regio și care este rolul său

Programul Operațional Regional (Regio) este unul dintre cele șapte programe operaționale (documente strategice de programare) prin care România va utiliza Fondurile Structurale și de Coeziune aferente obiectivului „Convergență“.

Gabriela Gongorici

Regio este, poate, cel mai important dintre aceste programe, obiectivul său principal fiind sprijinirea unei dezvoltări economice și sociale echilibrate teritorial și durabile a celor opt regiuni de dezvoltare ale României: Regiunea 1 Nord-Est, Regiunea 2 Sud-Est, Regiunea 3 Sud-Muntenia, Regiunea 4 Sud-Vest Oltenia, Regiunea 5 Vest, Regiunea 6 Nord-Vest, Regiunea 7 Centru, Regiunea 8 București-Ilfov.

Care sunt resursele financiare pentru implementarea Regio

Cele opt regiuni vor beneficia, prin Regio, de 4.436,83 milioane euro, reprezentând contribuția Fondului European de Dezvoltare Regională și contribuția națională (publică și privată). De asemenea, regiunile vor mai beneficia de fonduri din Axa Regio pentru Asistența Tehnică, în valoare de 131,51 mil. euro pe ansamblul programului, pentru implementarea sa.

Aceste sume au fost repartizate pe cele opt regiuni de dezvoltare în funcție de gradul de dezvoltare a acestora:

Regiunea	Fonduri alocate pentru perioada 2007-2013	
	(Mil. Euro)	%
Nord-Est	724,09	16,32
Sud-Est	587,88	13,25
Sud	631,36	14,23
Sud-Vest	621,60	14,01
Vest	458,77	10,34
Nord-Vest	536,41	12,09
Centru	483,62	10,90
București-Ilfov	393,10	8,86
Total	4.436,83	100,00

Ce finanțează Regio și cine poate obține finanțare

Utilizarea resurselor financiare ale Regio se va face pe bază de proiecte, în cadrul mai multor priorități. Finanțarea va viza, în principal, următoarele domenii majore de intervenție:

- Planuri integrate de dezvoltare urbană
 - Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane – inclusiv construcția/reabilitarea șoselelor de centură
 - Reabilitarea / modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate;
 - Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale;
 - Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență;
 - Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă.
 - Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor cu importanță regională și locală
 - Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități
 - Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor
 - Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe
 - Crearea / dezvoltarea / modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale și pentru creșterea calității serviciilor turistice
 - Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare pentru creșterea atractivității României ca destinație turistică
- În funcție de domeniile menționate mai sus, pot obține finanțare: autoritățile și instituțiile publice, organizațiile neguvernamentale (ONG), instituțiile de cult și societățile private.

**PROGRAMELE DE COOPERARE
TERITORIALĂ EUROPEANĂ, PE SCURT**
**Programul de Cooperare ROMÂNIA-
BULGARIA 2007-2013**

■ Obiectiv: Reunirea oamenilor, comunităților și economiilor din zona frontierei româno-bulgare, în vederea participării la dezvoltarea în comun a ariei de cooperare transfrontalieră, prin utilizarea durabilă a resurselor și avantajelor umane, naturale și de mediu.

■ Buget: 262 milioane euro, din care contribuție UE: 217 milioane euro.

**Programul de Cooperare UNGARIA-
ROMÂNIA 2007-2013**

■ Obiectiv: Strângerea contactelor dintre comunitățile, factorii economici, persoanele din zona de graniță aparținând celor două state vecine, în scopul facilitării dezvoltării corelate a ariei de frontieră, valorificând avantajele comparative ale zonei în folosul ambelor țări.

■ Buget: 275,2 milioane euro, din care contribuție UE (FEDR): 224,4 milioane euro.

**Programul de Cooperare Transnațională
Europa de Sud-Est (SEE)**

■ Obiectiv: Crearea de parteneriate transnaționale în domenii de importanță strategică, în scopul îmbunătățirii procesului de integrare teritorială, economică și socială și al sprijinirii coeziunii, stabilității și competitivității.

■ Buget: 245,11 milioane euro, din care contribuție UE (FEDR): 206,69 milioane euro.

Programul de Cooperare INTERREG IVC

■ Obiectiv: Creșterea eficacității politicilor de dezvoltare regională și contribuția acestora la modernizarea economică și întărirea competitivității în Europa, în domeniile inovării, economiei cunoașterii, mediului și prevenirii riscului prin mijloace de cooperare interregională.

■ Buget: 405 milioane euro, din care contribuție UE (FEDR): 321,3 milioane euro;

Programul de Cooperare URBACT II

■ Obiectiv: Consolidarea dezvoltării urbane durabile în contextul coeziunii teritoriale și dezvoltării armonioase a spațiului european.

■ Buget: 67,82 milioane euro, din care contribuție UE (FEDR): 53,32 milioane euro

Programul de Cooperare INTERACT II

■ Obiectiv: Creșterea eficienței și eficacității programelor și proiectelor de cooperare teritorială în perioada de programare 2007-2013.

■ Buget: 40 milioane euro, din care contribuție UE (FEDR): 34 milioane euro.

**Programul de Cooperare Transfrontalieră
România-Serbia 2007-2013**

■ Obiectiv: Realizarea unei dezvoltări socio-economice echilibrate și durabile a regiunii de graniță România-Serbia, pe baza proiectelor comune transfrontaliere și a acțiunilor comune ale partenerilor români și sârbi.

■ Buget: 60,57 milioane euro, din care contribuție UE: 51,48 milioane euro.

**Programul de Cooperare în Bazinul Mării
Negre 2007-2013**

■ Obiectiv: Realizarea unui parteneriat regional mai puternic, pentru a promova dezvoltarea economică și socială durabilă a regiunilor din bazinul Mării Negre.

■ Buget: 18,86 milioane euro, din care contribuție UE: 17,3 milioane euro.

**Programul de Cooperare Transfrontalieră
România-Ucraina-Republica Moldova
2007-2013**

■ Obiectiv: Programul își propune ca, în contextul unor granițe sigure, să stimuleze potențialul de dezvoltare al zonei de frontieră, prin favorizarea contactelor între parteneri de pe ambele părți ale graniței, în scopul îmbunătățirii situației economico-sociale și a mediului înconjurător.

■ Buget: 137,4 milioane euro, din care contribuție UE: 126 milioane euro.

**Programul de Cooperare Transfrontalieră
Ungaria-Slovacia-România-Ucraina 2007-
2013**

■ Obiectiv: Intensificarea cooperării și a contactelor dintre comunitățile, factorii economici și persoanele din zonele de frontieră, în scopul facilitării dezvoltării în comun a zonei de graniță, prin valorificarea resurselor și a avantajelor existente.

■ Buget: 74,16 milioane euro, din care contribuție UE: 68 milioane euro.

Oportunități inovative pentru producători

Producătorii au o șansă în plus să devină competitivi pe o piață europeană, prin investiții moderne, inovative. În acest scop, este prevăzut un buget de 1 miliard de euro.

Dragoș Comache

În Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice apar o serie de oportunități de finanțare pentru producători. Atragerea fondurilor pentru investiții nu va mai fi o problemă, întrucât „Axa Prioritară 1: Un sistem inovativ de producție” va aloca producției aproximativ 1 miliard de euro. Beneficiarii acestei Axe sunt întreprinderile, în special cele mici și mijlocii (IMM), care vor să își modernizeze și să își eficientizeze

- Trei axe ale Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice se adresează IMM-urilor
- Solicitanții trebuie să depună solicitările de finanțare la MIMMCTPL pentru Axa Prioritară 1, iar cei care doresc finanțarea unui proiect de cercetare în parteneriat, la Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică
- Evaluarea proiectelor se va face de către un comitet de evaluare, conform criteriilor de selecție, pe baza unei grile stabilite anterior
- Solicitanții trebuie să se încadreze în anumite coduri CAEN. O Nouă versiune a clasificării activităților economice (CAEN) va intra în vigoare la începutul anului viitor.
- Informații actualizate despre POS CCE, lista cu organismele intermediare și datele acestora de contact precum și informații utile pentru beneficiari pot fi găsite în documentele postate de curând pe site-ul www.minind.ro – Autoritatea de Management pentru POS CCE.

echipamentele de producție, să aducă îmbunătățiri calității produselor și serviciilor oferite, să obțină credite în scopul creșterii competitivității și să aibă acces la infrastructură și servicii pentru afaceri.

Din acest punct de vedere, întreprinzătorii s-au arătat deja interesați să acceseze fonduri structurale pentru investiții productive. „Întâlnirile directe avute cu IMM-urile în cadrul evenimentelor de promovare a programului și, pe de altă parte, datele culese în teritoriu arată un interes deosebit al întreprinzătorilor pentru proiectele de investiții pro-

ductive. Se prefigurează, așadar, o cerere semnificativă, cel puțin în primii ani după lansarea Programului, pentru finanțarea achizițiilor de echipamente și modernizarea capacităților de producție”, a declarat Ileana Mo-

Foto: ROMPRES
Activitățile productive sunt printre primele vizate de programul destinat creșterii competitivității

dreanu, șef serviciu în cadrul Ministerului pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale.

Ce fel de proiecte sunt eligibile

Dintre proiectele pentru care IMM-urile pot obține finanțare prin Program, amintim construirea sau extinderea unei unități de producție, modernizarea instalațiilor, achiziționarea de patente, licențe sau know-how, pregătirea specializată a personalului, participarea la târguri internaționale și expoziții.

Banii europeni au relansat producția de avioane din Cehia

O nișă de piață neglijată de marii producători – iată pista de pe care au plecat, în proiectul lor, mai mulți parteneri care au relansat economic regiunea nord-vestică a Cehiei.

Adrian Vasilache

Situată în partea nord-vestică a Republicii Cehia, regiunea Zlín a fost vreme îndelungată un important centru de producție de avioane, majoritatea acestora luând în trecut calea exportului către fosta Uniune Sovietică. După prăbușirea acestei piețe, marii producători locali din regiune, precum Let sau Moravan, și-au încetat activitatea, iar personalul calificat de aici a rămas fără slujbe ori și-a găsit de lucru în alte domenii.

Un merit important în inițiativa de revigorare a regiunii îi revine companiei private Evektor, care a avut ideea să dezvolte și să producă un nou model de avion pentru călători, VUT-100, cu o capacitate maximă de cinci pasageri și cu proprietăți tehnice menite să protejeze mediul ambiant. Dar

Foto: Jan Friedrich, www.evektor.com
Avionul realizat în cadrul proiectului

această companie nu a fost singură în acest demers, implicarea altor parteneri, cu specializări complementare – de la institute de cercetare în domeniul aviatic la universități – a fost esențială. Activitatea de cercetare și dezvoltare a noului avion a început la finele anului 1990, grație entuziasmului câtorva profesori de la Universitatea Tehnică din Brno. Imediat ce proiectul și-a dovedit viabilitatea, a fost stabilit un parteneriat de afaceri între organizațiile menționate, cu scopul de a construi și certifica prototipuri și de a începe producția.

În plus, proiectul a urmărit crearea unei mici linii de producție care să vină în sprijinul producerii

de prototipuri pentru alte avioane noi, dezvoltate în cadrul programelor naționale sau europene. Bugetul total al proiectului a depășit valoarea de 18,36 milioane CZK (circa 656.000 euro), din care peste 6,3 milioane CZK (peste 226.000 euro) au fost fonduri structurale, restul sumei reprezentând cofinanțare publică și privată. Principalul obstacol a constat în necesitatea lansării avionului în același timp cu dezvoltarea și certificarea acestuia, operațiuni solicitante atât financiar, cât și din punctul de vedere al resurselor umane. Problema financiară a fost depășită grație ajutorului acordat prin fondurile europene, în timp ce nevoia stringentă de resurse umane a fost acoperită de echipa Universității din Brno.

Linia de producție a fost pusă în funcțiune, iar primele patru avioane sunt deja în curs de asamblare. Certificarea europeană a avionului urmează să fie obținută în a doua jumătate a acestui an, după care partenerii vor onora comenzile de zboruri primite de la clienți. Toate acestea vorbesc

De exemplu, pentru modernizarea sectorului productiv, IMM-urile pot accesa până la 1,5 milioane de euro dacă fac investiții mari, iar pentru investițiile mici, plafonul maxim este de 250.000 de euro. În ceea ce privește participarea la târguri și expoziții, întreprinzătorii pot primi maximum 200.000 de euro.

Un alt tip de proiecte pentru care IMM-urile pot obține finanțare sunt proiectele de cercetare în parteneriat. Acestea pot fi realizate împreună cu universități sau institute de cercetare, în vederea obținerii unor rezultate aplicabile în economie. Proiectele de cercetare în parteneriat servesc la dezvoltarea produselor, serviciilor și tehnologiilor cu valoare adăugată mare și cu cerere pe piață.

În acest caz, activitățile din cadrul proiectelor trebuie să fie axate pe cercetare-dezvoltare, transfer de cunoștințe, diseminare de informații și înregistrare de brevete pentru instituții publice și pentru IMM-uri. Infrastructura de comunicații, esențială pentru activitatea IMM-urilor, este destul de slab dezvoltată în prezent. Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice sprijină și accesul IMM-urilor la internet și la serviciile conexe. Mai exact, IMM-urile urmează să primească sprijin financiar pentru conectarea la internet prin conexiuni broadband (de bandă largă) și achiziționarea de hardware și software în acest scop.

Pentru fiecare Axă a Programului amintit există anumite instituții care se ocupă de punerea în practică a Programului, așa-numitele Organisme Intermediare (OI). Pentru Axa Prioritară 1, organismul intermediar este Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale (MIMMCTPL). Organismul Intermediar va defini regulile de implementare și documentele asociate, va publica cererile de ofertă, va selecta proiectele și va acorda granturile. Solicitantul va trebui să depună cererea direct la OI sau la oficiile sale teritoriale, care verifică îndeplinirea condițiilor de eligibilitate.

de la sine despre sustenabilitatea acestui proiect.

Proiectul VUT-100 a descoperit o nișă de piață neglijată de marii producători de avioane. Modelul a fost dezvoltat ținându-se cont, în primul rând, de criteriile de mediu, cum ar fi emisiile minime de gaze sau reducerea zgomotului și a consumului de carburant. Proiectul a urmărit, de asemenea, înlocuirea modelelor aviatice învechite, dezvoltate în anii '60 și care în prezent nu mai respectă standardele ridicate ale unui trafic aerian sigur și ecologic. Partenerii estimează că principala țintă de producție – asamblarea unui avion pe săptămână – va fi atinsă până la finele anului 2007. În plus, consorțiul a început deja activitatea de cercetare și dezvoltare pentru lansarea unui nou tip de avion, a cărui capacitate de transport să fie de 14 călători (EV-55 Outback). Succesul acestui proiect constă nu doar în lansarea unui nou model și angajarea de forță de muncă în regiune, ci și în crearea unui parteneriat viabil, generator de alte proiecte importante.

Foto: europa.eu

Proiectele sociale sunt puternic susținute de Uniunea Europeană

Fonduri UE pentru capital uman

Capitalul uman este cu atât mai important pentru dezvoltarea unei afaceri de succes, cu cât se știe că evoluția tehnologică, deși indispensabilă, poate duce ușor la standardizare. Tocmai de aceea, Uniunea Europeană asigură României asistență financiară pentru dezvoltarea resurselor umane prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU).

Liliana Niță

Programul de resurse umane are ca obiectiv principal dezvoltarea capitalului uman. Se urmărește susținerea educației și continuarea procesului de învățare pe tot parcursul vieții. Totodată, este important să crească rolul femeilor, al persoanelor cu handicap și al membrilor minorităților etnice pe piața muncii.

Cine poate solicita fonduri

În cadrul POS DRU, pot primi finanțare școlile, universitățile, centrele de cercetare, precum și alte structuri ale Ministerului Educației. Totodată, pot primi finanțare organizațiile profesionale, camerele de comerț și industrie, sindicatele și patronatele, Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, precum și autoritățile publice locale. La această listă se mai adaugă întreprinderile mici și mijlocii, organizațiile nonguvernamentale, precum și instituțiile de cult. Solicitantul trebuie să fie persoană juridică, publică sau privată și să se ocupe de coordonarea proiectului.

Este esențial ca acesta să fie înregistrat în România și să aibă o filială, o sucursală sau un partener cu sediul în regiunea unde se depune proiectul. Candidații pentru finanțare nu vor fi selectați dacă au fost condamnați pentru infracțiuni profesionale sau dacă au greșit grav din punct de vedere profesional. Cei care solicită fonduri trebuie să aibă impozitele plătite la zi și să nu fie condamnați pentru fraudă, corupție sau implicarea în organizații criminale. Dacă au mai beneficiat de finanțare din partea Uniunii Europene, solicitanții trebuie să își fi îndeplinit obligațiile contractuale.

Ce trebuie să urmărească proiectele

În ceea ce privește proiectele sociale, acestea trebuie să respecte anumite cerințe. Astfel, pentru Axa prioritară 1, proiectele trebuie să sprijine cadrele didactice tinere și profesorii din mediul rural.

În cadrul Axei Prioritare 2, se urmărește susținerea elevilor care provin din familii sărace și adulții care au nevoie de recalificare. Axa prioritară 4 urmărește perfecționarea angajaților din cadrul serviciului Public de Ocupare. Axele prioritare 3, 5 și 6 au ca scop promovarea egalității de șanse pe piața muncii și susținerea micilor întreprinzători.

Ce va conta în evaluarea proiectelor

Proiectele vor fi evaluate și selectate, pe măsură ce vor fi depuse la Autoritatea de Management sau la Organismele Intermediare.

Informații generale

- Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane se va derula în perioada 2007-2013;
- POS DRU are ca scop dezvoltarea resurselor umane și creșterea competitivității pe piața forței de muncă: programul urmărește asigurarea de oportunități pentru participarea pe piața muncii a 1.650.000 de persoane
- Prioritățile acestui program sunt stabilite pe domenii și sunt numite generic Axe Prioritare. În cadrul POS DRU au fost stabilite șapte Axe Prioritare (primele două sunt dedicate educației și învățării continue, Axa 4 este destinată modernizării Serviciului Public de Ocupare, Axele 3, 5 și 6 se adresează indivizilor defavorizați de piața muncii)
- Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, prin Autoritatea de Management, se va ocupa de coordonarea POS DRU
- Programul Operațional și Documentul-Cadru de Implementare (DCI) sunt documentele care oferă informații despre POS DRU
- În cadrul programului vor fi alocate aproape 3,5 miliarde de euro, bani distribuiți anual, pe axe prioritare.

Sursa: Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse

„Primul venit, primul servit” – acesta e principiul pe baza căruia vor primi finanțare proiectele din cadrul Fondului Social European, în măsura în care proiectele trec testul la următoarele criterii:

- capacitatea financiară și operațională
- relevanța proiectului
- metodologia
- sustenabilitatea
- raportul cost-eficiență.

Primul dintre criteriile amintite se referă la experiența în management de proiect, expertiza tehnică, sursele de finanțare. „Relevanța” face trimitere la utilitatea proiectului pentru grupul-țintă, „metodologia”, la cât de bine a fost realizat planul de lucru, iar „sustenabilitatea”, la capacitatea de autofinanțare pe termen lung (după încetarea finanțării nerambursabile). Pe de altă parte, raportul cost-eficiență va urmări în ce măsură cheltuielile propuse sunt necesare.

Ce impact vor avea proiectele

Proiectele urmează să aibă impact pentru anumite grupuri-țintă, descrise prin documente programului. La Axele Prioritare 1 și 2, proiectele finanțate vizează profesorii din mediul rural, dascălii aflați la începutul carierei, cercetătorii mai tineri de 35 de ani, elevii, studenții, absolvenții aflați la prima angajare,

instructorii de practică, elevii care provin din familii sărace.

În cadrul Axei Prioritare 4, categoriile sociale asupra cărora proiectele au impact sunt angajații serviciului Public de Ocupare. Membrii etniei rome, tinerii de peste 18 ani care părăsesc centrele de plasament, persoanele cu dizabilități, femeile, șomerii, lucrătorii necalificați și micii întreprinzători vor beneficia de pe urma proiectelor de la Axele Prioritare 5 și 6.

ȘTIRI EUROPENE
DIN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII

UE se implică în lupta împotriva caniculei

Bătrânii și bolnavii cronici formează categoriile cele mai vulnerabile în fața caniculei. Studiile întocmite la nivelul Uniunii Europene evidențiază faptul că, în acest an, vârstnicii care locuiau singuri, în case fără sistem de ventilație, au fost principalele victime ale caniculei. În prezent, în Europa există numeroase sisteme care supraveghează schimbările meteorologice. Totuși, Uniunea Europeană atrage atenția că aceste sisteme nu ne protejează de efectele valurilor de temperatură extremă. Suportul acordat de societate este vital în situații extreme. Oficialii UE recomandă pregătirea suplimentară a asistenților sociali și a medicilor care se ocupă de bătrâni atunci când sunt condiții meteo speciale.

Sursa: <http://ec.europa.eu/health>

Europa contracarează atacurile biologice

Comisia Europeană atrage atenția că teroriștii ar putea folosi în atacuri arme neconvenționale. Este vorba de armele biologice. Acestea au capacitatea de a infecta mii de persoane, de a contamina solul, clădirile și mijloacele de transport într-un timp record. Atacurile cu arme biologice pot distruge culturile, pot infecta animalele pentru ca, în final, să afecteze sistemul de alimentație. Pentru a preveni aceste atacuri, UE a pus la punct un document denumit „Carta Verde”, care prezintă pe larg această amenințare. Oficialii de la Bruxelles vor să aducă în atenția populației pericolul reprezentat de armele biologice. În

Foto: europa.eu

același scop, vor fi puse la punct programe de finanțare și vor fi accentuate măsurile de securitate alimentară. Până la 1 octombrie 2007, documentul este supus dezbaterii publice.

Sursa: ec.europa.eu

Poluarea chimică – o posibilă cauză pentru cancer

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) atrage atenția că trebuie studiate efectele pe care le au produsele chimice asupra copiilor. Specialiștii OMS consideră că produsele chimice pot declanșa cancer, boli de inimă și probleme de respirație. Raportul OMS vine după ce, la 1 iulie, Uniunea Europeană a schimbat legislația privind securitatea produselor chimice. În sprijinul OMS vine și președintele organizației franceze de cercetare a cancerului, ARTAC, profesorul Dominique Belpomme. Acesta a declarat că, în ultimii 20 de ani, frecvența îmbolnăvirilor de cancer la copii a crescut cu unu la sută anual. „Numărul bolnavilor de cancer a crescut din cauza poluării chimice”, a afirmat profesorul Belpomme.

Sursa: www.euractiv.com

Comisia Europeană recomandă sportul

Stilul de viață sedentar și tendința de a mânca foarte mult sunt principalele cauze ale obezității. Comisia Europeană atrage atenția că obezitatea, în special cea infantilă, este principala problemă a societății secolului XXI. Stilul de viață activ reprezintă un pas important în lupta împotriva obezității. Mișcarea îmbunătățește calitatea vieții și crește nivelul sănătății publice. Acesta este mesajul transmis de specialiștii în materie de sport ai Uniunii Europene. UE recomandă guvernelor statelor membre, federațiilor de sport și mass-media să promoveze mișcarea fizică. Pentru a asigura fondurile necesare susținerii sporturilor, o soluție ar fi ca statele membre să taxeze sectorul jocurilor de noroc și pe internet.

Sursa: www.euractiv.com

Infrastructura, prioritate națională

Claudia Pirvoiu

Modernizarea infrastructurii la standarde europene este una dintre prioritățile naționale pentru perioada 2007-2013. De altfel, un factor important în dezvoltarea investițiilor în România va fi modul de realizare a programului de modernizare a infrastructurii.

Potrivit Cadrului Strategic Național de Referință, deficiențele infrastructurii de mediu și de transport diminuează accesul companiilor românești la piețele externe și descurajează investițiile. Ne place sau nu, România are de recuperat un decalaj mare în domeniul infrastructurii.

De exemplu, din rețeaua de 79 de mii de kilometri de drumuri, doar 20% reprezintă drumuri naționale. Restul sunt drumuri județene și comunale, al căror grad de utilitate a scăzut dramatic în ultimii ani, deoarece numai 28% din drumuri au fost reparate. Problemele infrastructurii regionale își pot găsi rezolvare prin accesarea Programului Operațional Regional.

Strategia de transport a României se bazează, în principal, pe construirea rețelei transeuropene, ceea ce înseamnă autostrăzi noi și finalizarea celor aflate în construcție. Pentru drumurile naționale și cele județene, strategia se bazează pe reabilitarea lor. Iar în ceea ce privește rețeaua de căi ferate, unul dintre obiective este creșterea vitezei operaționale maxime la 160 de kilometri pe oră pentru trenurile de pasageri și 120 de kilometri pe oră pentru cele de marfă.

Strategia mai prevede ridicarea standardelor în infrastructura aeriană și navală. Fiind un sector foarte important, o mare parte din fondurile europene este canalizată în dezvoltarea infrastructurii. Obiectivul general al Guvernului este ca volumul activității de transport să crească de la 3,6 miliarde de euro în prezent la cel puțin 7 miliarde de euro în 2015.

De la ISPA și PHARE la Fonduri de Coeziune

Pentru dezvoltarea infrastructurii, până la data aderării, cele mai importante fonduri europene au fost alocate prin Programul ISPA și prin PHARE. Începând cu 2007, asistența financiară prin ISPA este înlocuită de Fondul de Coeziune. Fondurile structurale alocate prin Programul Operațional Sectorial de Transport trebuie folosite pentru rețelele transeuropene, respectiv Coridorul IV feroviar și rutier, Coridorul IX rutier și feroviar și Coridorul VII de transport naval pe Dunăre.

Prin programul ISPA, România a beneficiat de fonduri importante pentru infrastructură. În perioada 2000-2006, România a contractat 95,9% din pachetul financiar de 2 miliarde de euro, alocat prin programul ISPA.

România a primit între 20 și 26% din bugetul total anual disponibil la nivelul Uniunii Europene pentru Facilitatea ISPA pentru perioada 2000-2006, devenind astfel a doua țară după Polonia în ceea ce privește ajutorul acordat. România a mai beneficiat de fonduri importante și prin programul PHARE – Componenta de Infrastructură Regională. Pentru perioada 2004-2006, au fost prevăzute fonduri de 152 de milioane de euro.

(Surse: http://anaf.mfinante.ro/wps/PA_1_1_15H/static/amcsc/fond_structural/fonduri_structurale/fonduri_Romania/CSNR_final_EN.pdf, <http://www.infoeuropa.ro/docs/ISPA%20in%20Romania%20RO%20-%20June%202006.pdf>)

Sectorul transporturilor, în special obiectivele complexe de drumuri și căi ferate, reprezintă o țintă prioritară a fondurilor europene. Chiar dacă banii vor fi disponibili în foarte scurt timp, mai durează până vor fi pregătite proiecte în acest domeniu. Proiectele vizând infrastructura mare încep să fie pregătite abia de acum înainte, urmând a fi depuse pentru finanțare prin Programul Operațional Sectorial de Transport.

Claudia Pirvoiu,
Vlad Telibașa

Primele contracte de finanțare în infrastructura mare de transport

Vârful investițiilor – în 2010-2011

„Din cele 5 miliarde de euro, cele mai mari sume vor veni peste câțiva ani, când se va atinge vârful investițiilor. Începem cu puțin și vom ajunge ca, în 2010, să fie alocate aproximativ 1,4 miliarde de euro, iar în 2011, circa 1,5 miliarde de euro”, a adăugat secretarul de stat în Ministerul Transporturilor.

Potrivit acestuia, puține proiecte se află în lucru – circa șase-șapte, pentru care se fac eforturi în vederea finalizării studiilor de fezabilitate. Cu toate acestea, Tanczos Barna crede că, până în ianuarie 2008, este posibilă lansarea unor proiecte în valoare de 1,5 miliarde de euro. Oficialul din Ministerul Transporturilor este

Foto: Cristina Nicolciou – concurs HotNews.ro

Primele contracte de mare infrastructură – în 2008

vor fi semnate în cursul anului 2008, a declarat Tanczos Barna, secretar de stat în Ministerul Transporturilor. Acesta susține că pregătirea unui proiect în infrastructură presupune timp, uneori chiar ani. De aceea, proiectele sunt în curs de formare, iar primele studii de fezabilitate vor fi finalizate la începutul anului viitor. Abia după aceea vor putea începe contractările.

Tanczos Barna nu se arată îngrijorat de această situație, deoarece „sunt contractări care au nevoie de ani de pregătire”. De asemenea, „există o planificare de alocare din partea Comisiei Europene, care a fost făcută în funcție de bugetul Uniunii Europene și care se aplică după regula n+3”, a mai spus Tanczos Barna. Mai precis, sumele prevăzute pentru 2007 pot fi cheltuite până în 2010. Astfel, banii care nu se cheltuiesc în 2007 nu se pierd.

Foto: europa.eu

Secretarul de stat în Ministerul Transporturilor precizează că există deja o planificare a contractărilor.

Fondurile prevăzute pentru 2007 sunt modeste, de ordinul a câteva milioane de euro. Cei mai mulți bani vor fi alocați din 2010. În perioada 2007-2010, România va primi de la Uniunea Europeană circa 5 miliarde de euro, prin Programul Operațional Sectorial de Transport.

convins că nu vor apărea probleme de absorbție, deoarece „cu finalizarea unui singur contract se vor cheltui sute de milioane de euro”.

Pentru construirea unui tronson de autostradă, precum Nădlac-Arad, sunt necesare 147 de milioane de euro. Pentru porțiunea Lugoj-Deva, trebuie investite 288 de milioane de euro. De asemenea, o lucrare de reabilitare a unei porțiuni de cale ferată poate ajunge la 500 de milioane de euro, a explicat Tanczos Barna. Cea mai mare parte din bani, circa 90%, este destinată construcțiilor de infrastructură rutieră și feroviară, pentru realizarea de autostrăzi și reabilitarea căilor ferate.

Problemele, fața în față cu posibile soluții

Deși au evoluat mult în ultimii 17 ani, sectoarele rutier și feroviar în

Programul construcției de autostrăzi

Planificare – decembrie 2008*

Autostrăzi	Lungime	Exploatare	Realizat	Pregătire
Coridorul IV	855,3	263	-	259
Coridorul IX	417	35	4	62 161
Ploiești-Brașov	111,3	-	-	111
Transilvania	415	-	118	105
Moldova	300	-	-	300
TOTAL	2098,6	298	122	936,3

Planificare – decembrie 2013*

Autostrăzi	Lungime	Exploatare	Realizat
Coridorul IV	855,3	825,3	30
Coridorul IX	417	262	
Ploiești-Brașov	111,3	76	35,3
Transilvania	415	344	71
Moldova	300	260	40
TOTAL	2098,6	1767,3	176,3

* Unitatea de măsură – kilometri

Sursa: www.andnet.ro – Obiective – Construcția de autostrăzi

absorbă fondurile europene. Raportul citat mai arată o realitate care pare să nu aibă, deocamdată, o explicație. Costurile de construcție pe un kilometru de autostradă sunt, în România, printre cele mai mari din Europa. Septimiu Buzașu, secretar de stat în Ministerul Transporturilor confirmă această situație: „Există niște costuri ascunse, pe care nu mi le explic, care fac ca banii cheltuiți pe kilometru să fie mai mulți decât în alte state”, a precizat Buzașu.

Rutierul câștigă detașat lupta cu feroviarul

În România, în ciuda recomandărilor autorităților europene, transportul feroviar pierde tot mai accentuat cota de piață în favoarea transportului rutier. Una dintre cauzele pentru care românii preferă autoturismul este starea precară a rețelelor de transport feroviar. Astfel, 27% din rețea are o limită de viteză de 50 de kilometri pe oră, alte 39 de procente având limita de 80 de kilometri pe oră. La nivel european, standardul este de 160 de kilometri pe oră pentru trenurile de călători și 120 de kilometri pe oră pentru cele de marfă. Sorin Ioniță, directorul SAR, consideră că o direcție importantă pe care trebuie marșat este sistemul de conexiuni intermodale între transportul rutier și cel feroviar. „Este foarte important să poți

trece de la unul la celălalt. Acest lucru, de exemplu, se poate întâmpla dacă ai o gară frumos amenajată, cu o parcare unde să lași mașina; este genul de proiecte care atrage publicul”, spune Ioniță.

Planurile Ministerului de resort

În 2008, Ministerul Transporturilor intenționează să finalizeze cel puțin un tronson din autostrada Bechtel și să demareze lucrările la alte autostrăzi: Giurgiu-București – Albița (Coridorul European IX), Iași – Roman – Bicăz – Gheorghieni – Târgu-Mureș (surse: www.andnet.ro – Obiective – Construcția de autostrăzi). Dificultăți apar însă în momentul achiziționării terenurilor. „Problema proprietății este foarte delicată în România. Am încercat să modificăm legislația, dar este aproape imposibil. Nu reușim să găsim soluții pentru problema proprietății private asupra terenurilor”, spune Buzașu. Pentru ca Ministerul să poată negocia cu proprietarii ce urmează să fie despăgubiți pentru terenurile lor, este nevoie de documente care să justifice proprietatea. De multe ori apar neînțelegeri între moștenitori, iar actele esențiale lipsesc cu desăvârșire. Acesta este, în opinia autorităților, un element care contribuie semnificativ la întârzierea lucrărilor.

Trebuie căutată ideea, apoi banii. Oportunitățile nu se lasă așteptate

Agenții economici din turism vor putea accesa, din acest an, fondurile alocate turismului, pe care România urmează să le primească din partea Uniunii Europene. Lucia Morariu, secretar de stat în Ministerul pentru IMM-uri, Comerț, Turism și Profesii Liberale, spune că aproximativ 700 de milioane de euro sunt destinate promovării turismului.

Claudia Pirvoiu,
Camelia Moga

Optimiștii văd în fondurile europene o șansă de relansare a turismului, însă agenții economici din domeniu par prea puțin informați, deocamdată, în legătură cu oportunitățile de finanțare. Informația are un rol esențial pentru a-i scoate pe întreprinzătorii din starea de așteptare și a-i face să se lupte pentru finanțarea ideilor și activităților propuse.

„Știm că există fonduri care vor putea fi accesate din acest an, astfel că așteptăm „Ghidul solicitantului” care să ne îndrume cum vor putea fi folosite. Trebuie să știm la ce nivel putem accesa fondurile, care sunt zonele pentru care am putea face proiecte”, a declarat Daniel Vasilescu, președintele Federației Patronatelor din Turismul Românesc.

Vasilescu vede cele mai multe oportunități de investiții în sectorul balnear și în construirea de spații pentru conferințe și traininguri, într-un cadru natural. „Sunt vizate, în general, nișele”, explică el.

La rândul său, Traian Bădulescu, purtătorul de cuvânt al Asociației Naționale a Agențiilor din Turism, consideră că informarea defici-

ră este principala cauză a apariției lipse de proiecte în sectorul de turism. „Cred că mai este și stilul românului de a lăsa totul pe ultima sută de metri”, spune Bădulescu. Cei care sunt bine informați pot transforma informația într-un avantaj competitiv. În special investitorii din zonele cu potențial agroturistic recunoscut și care au experiența accesării fondurilor de preaderare (SAPARD) sunt primii care se interesează de posibilitățile de finanțare oferite de Programul Operațional Regional (Regio) și Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR).

euROpeanul vine în sprijinul administrațiilor locale și al celor interesați să își dezvolte afacerea. Vom publica nu doar informații specializate, ci și o formă de consiliere pentru identificarea programului potrivit și pentru buna pregătire a cererii de finanțare (în special în pagina de Feed-back). Trebuie spus că succesul unui proiect impune un anumit tip de abordare: un agent economic privat sau o administrație publică identifică o idee, o problemă de soluționat – aceasta este schițată, transformată într-o listă de necesități. Abia după această fază urmează să fie căutat programul cel mai potrivit pentru a face posibil respectivul proiect. O altă condiție esențială pentru succesul activităților propuse constă în generarea de venituri care să facă posibilă auto-susținerea investiției, odată perioada de finanțare încheiată. Consultanții și experții vor schița, în paginile **euROpeanul**, câteva repere pentru întreprinzătorii interesați să pună în practică o idee (poate chiar un vis al lor). Pentru această ediție am solicitat consultantului Cristian Vasiliu, direc-

Foto: Ludușan Dragoș - concurs HotNews

Specificul național poate fi valorificat în cadrul proiectelor de turism

tor al Nexidian General Consulting, să ofere câteva elemente cheie despre potențialul investițiilor în turism. Consultantul spune că domeniul de intervenție care stămește cel mai mare interes și care va atrage cele mai multe proiecte este cel al creșterii calității serviciilor turistice de cazare și agrement. De asemenea, Vasiliu precizează că firmele din turism pot investi banii și în activități conexe, în implementarea unor sisteme IT, precum și în infrastructura rutieră. Informarea nu trebuie însă neglijată, pentru că reprezintă adesea asul din mânecă.

Concret, la ce se referă programul

Dezvoltarea turismului local și regional reprezintă una dintre prioritățile de dezvoltare a României, cuprinse în Programul Operațional Regional 2007-2013. Această axă prioritară vizează în principal valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și a resurselor naturale cu potențial turistic, precum și îmbunătățirea calității infrastructurii turistice de cazare și agrement, în vederea creșterii atractivității regiunilor, dezvoltării

economiilor locale și creării de noi locuri de muncă.

Domeniile majore de intervenție în cadrul acestei axe prioritare sunt următoarele:

- Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurii conexe

- Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice

- Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică „Ghidul solicitantului” pentru primele două domenii de intervenție va fi postat pentru consultare pe pagina de internet a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor în cursul lunii septembrie a.c.

Principalele categorii de beneficiari sunt: autorități ale administrației publice locale, asociații de Dezvoltare Intercomunitară, IMM-uri din domeniul turismului, instituții de cult, ONG-urile care desfășoară, conform statutului, activități în domeniul promovării turismului.

Master Plan: 20 de ani pentru schimbarea la față a turismului românesc

După ani de zile de discuții și strategii abandonate, turismul românesc va avea un Master Plan. Un document care va trasa direcțiile pe care va trebui să le urmeze România pentru ca străinii să fie atrași de țara noastră.

Vlad Telibașa

Elaborat împreună cu o serie de specialiști ai Organizației Mondiale a Turismului, Master Planul a venit cu o serie de soluții de exploatare a mai multor zone care prezintă potențial turistic: București, Transilvania, Marea Neagră, Bucovina, Maramureș și Delta Dunării.

Direcțiile trasate de acest document vor fi aplicabile în următorii 20 de ani, când autoritățile speră că veniturile aduse de turism la bugetul de stat vor crește de la 3,9% în 2005 la 6,9% în 2026.

De asemenea, oficialii estimează că acest proiect va spori numărul turiștilor străini ce vizitează România de la 6 milioane în 2006 la 10 milioane într-un interval de doar zece ani. Prezentăm în cele de mai jos câteva dintre direcțiile pe care statul român și firmele cu activitate în turism ar putea să le urmeze, potrivit documentului citat.

- Bucureștiul ar trebui să devină o țintă turistică de weekend, cu activități culturale atractive, precum și cu modalități de recreere adecvate.

- Zona Transilvaniei ar trebui să se dezvolte în principal prin ecoturism, turism de iarnă și turism balnear. Pe lângă Transilvania, pe coordonate similare va trebui dezvoltată și zona Maramureșului și a Bucovinei.

- Turismul balnear și plaja vor fi principalele puncte de atracție ale Mării Negre.

- Delta Dunării va trebui să se impună prin natura sa sălbatică, precum și prin ecoturism.

Toate aceste oferte vor trebui orientate în special către potențialii turiști proveniți din țări precum Germania, Austria, Marea Britanie, Franța, Italia și Statele Unite. În a doua sferă de interes se vor plasa turiștii din statele Peninsulei Scandinave, Benelux și Spania, la care se adaugă cei din China și Japonia.

Fondurile necesare dezvoltării acestor zone vor proveni din surse guvernamentale și finanțări europene. Valoarea totală a finanțărilor UE pe sectorul de Promovare și Dezvoltare a Turismului Românesc este de aproximativ 715 milioane de euro.

Documentul a identificat deja o serie de probleme majore ale turismului românesc, pe care strategia în discuție își propune să le soluționeze.

Iată câteva dintre ele:

- cazare în cea mai mare parte de slabă calitate, în special în marile unități

- un sezon foarte scurt, care înseamnă că se practică prețuri necompetitive, chiar până la limita pragului de rentabilitate

- imposibilitatea atragerii și păstrării personalului cu experiență pentru un sezon scurt

- concurență mare între hoteluri pentru obținerea de turiști, în locul colaborării pentru a crește afacerile

- activități de divertisment insuficient în interiorul și în jurul hotelurilor și stațiunilor, pentru a satisface cerințele actuale ale pieței

- tendința hotelierilor de a capitaliza cererea în creștere a vizitatorilor de weekend, pe seama pierderii unor afaceri cu grupuri de vizitatori în sejururi mai lungi și într-un sezon mai lung

- eroziunea plajelor – în unele stațiuni sunt în prezent de peste două ori mai multe locuri de cazare decât locuri pe plajă

- Infrastructură publică slab întreținută

- Mijloace de transport aglomerate și insuficiente locuri de parcare

- Interese conflictuale ale concesionarilor plajelor și furnizorilor de locuri de cazare.

Master Planul poate fi consultat pe website-ul Departamentului pentru Turism al Ministerului pentru IMM, Comerț, Turism și Profesii Liberale: www.mturism.ro

Experiența proprietarilor de pensiuni: trebuie să ai un capital de pornire

În județul Gorj au fost finanțate o serie de pensiuni prin SAPARD, un program cărui i iau acum locul oportunități de finanțare specifice postaderării. Experiența celor care au demarat un proiect agroturistic se dovedește utilă celor care abia se pregătesc să devină investitori în domeniu.

Eugen Măruță

Mai mulți întreprinzători au avut ideea să transforme într-o afacere avantajul deținerii unei proprietăți într-o zonă montană sau submontană. La început costisitoare, investiția s-a dovedit rapid rentabilă, lucru important, dat fiind că sustenabilitatea proiectului reprezintă un criteriu esențial pentru aprobarea unei finanțări. Astfel, în Gorj au fost finanțate 42 de pensiuni cu bani europeni, dintre care 85% se află la Rânca, localitate din nord-estul județului, potrivit datelor Oficiului Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Gorj. „Aceste pensiuni au fost finanțate prin programul SAPARD (program de preaderare – nota red.). Cele mai multe au fost ridicate la Rânca, dar există proiecte de pensiuni și în alte loca-

lități: de exemplu, la Turcinești, la Săcelu, la Crasna”, spune Florin Ninu, șeful oficiului menționat. În termeni statistici, în Gorj, aproximativ 40% din fondurile SAPARD au fost alocate pentru pensiuni, potrivit oficialului citat. Finanțările de acest tip, încadrate la agroturism, variază între 100.000 și 200.000 de euro. Multe lucrări sunt în diferite faze de execuție.

Afacere de familie

Marian Udrescu (30 de ani) a preluat pensiunea de la tatăl său. „Afacerea merge bine, turiștii vin, au trecut pe aici nume importante. Investiția a fost mare, dar a meritat”.

Cei care au trecut prin experiența finanțării europene au învățat din mers. Dacă ar mai realiza un proiect similar, ar ști acum că:

- investitorul trebuie să contribuie cu o sumă semnificativă la bugetul proiectului – fondurile nerambursabile nu pot acoperi decât o parte din investiția sa

- este foarte important ca proiectul să fie viabil, iar dosarul prin care se solicită suma în discuție să fie întocmit cu foarte mare grijă, potrivit cerințelor de finanțare

- este esențial modul în care solicitantul respectă etapele proiectului și contează să fie

O pensiune în Polovragi a fost finanțată prin SAPARD

familiarizat cu specificul investițiilor în turism

- finanțarea nu se acordă în avans, ci se decontează pe măsura efectuării cheltuielilor. Precizăm că programul SAPARD, prin care au fost finanțate proiectele amintite, nu mai este deschis solicitanților, însă fonduri în acest domeniu vor fi disponibile prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), finanțat de Fondul European de Dezvoltare Rurală. Cei care doresc să-și construiască o pensiune vor putea obține în curând informații în acest sens de la oficiile județene de plăți pentru dezvoltare rurală și pescuit Gorj. De asemenea, oportunități de finanțare pentru turism trebuie urmărite și în cadrul Regio (Programul Operațional Regional, gestionat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor).

Cum primești bani de la UE pentru o educație de calitate

Aderarea la Uniunea Europeană a determinat o serie de restructurări la nivelul sistemului de educație din România. Ele au la bază obiectivele stabilite de către Comisia Europeană în 2002, în cadrul Consiliului European de la Barcelona, precum și deciziile adoptate la nivel european în cadrul procesului „Bologna”.

Camelia Moga

După ultimele studii, participarea la educație și traininguri se menține la un nivel scăzut în România, situație semnalată pentru toate grupele de vârstă. În plus, piața muncii este puternic afectată de incapacitatea sistemului educațional și a agenților pentru ocuparea forței de muncă de a se adapta la nevoile mereu în schimbare ale pieței.

Mai mult, potrivit estimărilor, populația școlară va înregistra o scădere de aproximativ 20% în perioada 2005-2013. De aceea, tendința prognozată va ridica în viitor problema restructurării rețelei școlare și a revizuirii strategiilor de management al resurselor umane din învățământul inițial și din învățământul profesional și tehnic inițial.

Trei programe de finanțare

În acest sens, pentru perioada 2007-2013, sistemul educațional va putea fi

Domenii-cheie de intervenție – Axa prioritară 1, POS DRU

- Accesul la educație și învățământ profesional și tehnic inițial, de calitate
- Educația universitară de calitate
- Dezvoltarea resurselor umane în educație și formare profesională
- Calitate în formarea profesională continuă
- Programe doctorale și postdoctorale pentru susținerea cercetării.

Domenii-cheie de intervenție – Axa Prioritară 2, POS DRU

- Tranziția de la școală la viața activă
- Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii
- Acces și participare la formare profesională continuă.

susținut cu investiții din fonduri structurale, direct sau indirect, prin trei programe de finanțare.

Primul dintre ele este Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU), care va fi gestionat de Autoritatea de Management din cadrul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei. În cadrul POS DRU, doar primele două axe prioritare sunt destinate educației și formării profesionale inițiale și continue; împreună, acestea dețin apro-

ximativ 50% din volumul fondurilor alocate programului – circa 2 miliarde euro, din care 1,7 miliarde euro sunt alocate din fonduri structurale, potrivit Laurei Marinaș, director al Organismului Intermediar pentru POS DRU în cadrul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului (MECT). Beneficiarii eligibili pentru aceste fonduri sunt unitățile de învățământ (școli, licee, universități), inspectorate școlare, case ale corpului didactic, structurile MECT etc. Ele pot beneficia de banii europeni atât pentru modernizarea ofertelor de educație și formare, cât și pentru asigurarea calității, formarea profesorilor, creșterea accesului la educație și formare profesională.

În cadrul POS DRU, Axa Prioritară 1 – Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere – vizează dezvoltarea rutelor flexibile de învățare pe tot parcursul vieții, creșterea accesului la educația inițială și continuă, modernă și de ca-

Condiții de eligibilitate

- Instituțiile de învățământ, ONG-urile sau firmele care doresc să inițieze proiecte finanțate prin fondurile structurale trebuie să aibă în vedere ca proiectele propuse să se bazeze pe existența unor nevoi reale, care să poată fi identificate la nivel sectorial sau regional.
- De asemenea, solicitantul trebuie să dovedească capacitatea de a gestiona proiectul și să garanteze, totodată, calitatea produselor și a rezultatelor proiectelor, spune Laura Marinaș, director al Organismului Intermediar pentru POS DRU în cadrul MECT.

Fondurile pentru școli, niciodată suficiente în România

litate, inclusiv învățământ superior și cercetare.

Finanțările vor fi asigurate din Fondul Social European (FSE), iar POS DRU se va adresa, în principal, sistemului și furnizorilor din învățământul preuniversitar, învățământului tehnic și profesional inițial, învățământului superior și formării profesionale continue.

Totodată, Axa Prioritară 2 – Conectarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii – are ca obiectiv facilitarea accesului la educație, creșterea ocupării și a nivelului educațional al resurselor umane, într-o abordare de tipul „pe tot parcursul vieții”.

În prezent, accesul la formare profesională continuă este inegal în România. Angajatorii preferă să formeze muncitori cu înaltă calificare sau ti-

neri, și nu pe cei cu competențe reduse sau în vârstă, pe cei angajați cu normă întreagă, în defavoarea celor cu jumătate de normă sau temporari. În plus, minoritățile, șomerii, persoanele cu dizabilități și populația din zonele rurale au, de asemenea, acces redus la formare profesională.

A doua variantă de finanțare este Regio (Programul Operațional Regional), prin care unitățile de învățământ pot beneficia, indirect, de fonduri pentru reabilitarea infrastructurii de educație. În acest caz, solicitanții sunt comunitățile locale, iar sistemul de învățământ va beneficia de dotări și de infrastructură modernă, ca urmare a cererilor de finanțare depuse și aprobate pentru finanțare de comunitățile locale.

În acest sens, prioritățile MECT vizavi de fondurile structurale alocate prin Regio sunt reabilitarea infrastructurii de învățământ obligatoriu, campusurile pentru învățământul profesional și tehnic și campusurile universitare. Cel de-al treilea program, Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice (POS CCE), se adresează cu precădere învățământului superior, prin activitățile de cercetare și de educație pe care le finanțează.

Manageri de top merg la cursuri despre fondurile structurale

„Managerii de azi, întreprinzătorii de mâine!” este un exemplu de proiect despre cum utilizezi bani europeni pentru a-i învăța pe alții să-i cheltuiască. Manageri din sectorul industrial au luat lecții despre cum să realizeze proiecte din fonduri structurale.

Camelia Moga

Inițiativa aparține Universității Româno - Americane, care a obținut 52.000 euro prin programul Phare – Dezvoltarea Resurselor Umane, Componenta Promovarea Capitalului Uman. Potrivit coordonatorului de proiect, conf. univ. dr. Daniela Zirra, director al Centrului de Cercetări Economice, Universitatea Româno-Americană, proiectul a fost prevăzut pentru perioada ianuarie-octombrie 2007 și are ca scop acoperirea deficitului de competențe ale managerilor, în raport cu abilitățile cerute în prezent pe piața muncii. În prima serie de cursuri, din perioada 1 iunie - 26 iulie, au fost instruiți 87 de patroni și manageri de top din mediul industrial privat, în cinci module de curs, care au avut ca teme de bază: dobândirea abilităților practice privind elaborarea și implementarea proiectelor, strategiilor și a deciziilor în domenii precum managementul resurselor umane, managementul investițiilor, managementul fondurilor structurale și al relațiilor industriale.

Potrivit coordonatorului de proiect, cursurile s-au axat cu precădere pe aplicații practice, astfel încât, prin elaborarea schematizată a unui proiect, cursantul să poată, ulterior, dezvolta și depune un proiect pentru obținerea unei finanțări din fondurile europene. În acest sens, concluziile participanților arată că ar fi benefică organizarea unei rețele între cursanți, IMM-uri și consultanți. Deși interesul oamenilor de afaceri pentru acest

Daniela Zirra, coordonatorul proiectului, are planuri și pentru proiecte cu fonduri structurale

tip de cursuri este mare, la toate cele cinci cursuri numărul persoanelor care au finalizat programul de formare/perfecționare a fost mai mic decât numărul de înscriși. „Cea mai mare rată de abandon s-a înregistrat la cursul «Managementul investițiilor» (35%), domeniu extrem de dificil din cauza aspectelor tehnice de specialitate, arată coordonatorul proiectului. În schimb, cursul „Managementul fondurilor structurale” a avut cea mai mică rată de abandon (20,69%), acesta fiind un domeniu de actualitate și necesar pentru mediul de afaceri din România, mai ales în sectorul industrial.

Priorități în folosirea fondurilor structurale

„Prin accesarea fondurilor structurale de către universități, s-ar putea crea condițiile pentru alinierea învățământului superior românesc la cerințele calitative internaționale, mai ales că publicarea în reviste cotate ISI și publicarea în edituri străine recunoscute (Thomson, Elsevier, McGraw Hill, Princeton, Oxford) este extrem de scumpă, dificilă și impune un nivel științific deosebit, care necesită fonduri importante pentru activitatea de cercetare”, explică Daniela Zirra. În prezent, majoritatea publicațiilor de acest gen

este finanțată din fondurile autorilor, care sunt cadre didactice și cercetători cu un nivel de salarizare încă departe de a fi decent și de a încuraja obținerea performanțelor. „Nu neg creșterile salariale de până acum, dar în instituțiile de cercetare situația este, deocamdată, intolerabilă”, a subliniat ea.

În ceea ce privește nevoile prioritare, ele derivă direct din necesitatea urgentă a creșterii calității învățământului superior, pentru care există Axa prioritară 1 din Programul Operațional Sectorial „Dezvoltarea Resurselor Umane”. Prin acest program universitățile și școlile vor putea primi finanțare pentru implementarea unor instrumente și metodologii noi, precum și pentru instruirea resurselor umane. Programul amintit are două componente principale, care se adresează în mod direct furnizorilor de educație: Axa Prioritară 1 – „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere” și Axa Prioritară 2: „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”.

Mai multe detalii despre oportunitățile de finanțare pentru universități prin POS DRU se găsesc pe pagina web a Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse. Programul va fi aprobat în luna septembrie de Comisia Europeană.

Sursa datelor: <http://www.mmssf.ro/website/ro/autoritate/100807posdruRO.pdf>

Fermierii așteaptă banii de la UE

Peste 95% dintre fermieri au depus în primăvară actele pentru a putea beneficia de subvenția de aproximativ 50 de euro pe hectar, potrivit Agenției de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA). Ce se întâmplă cu restul agricultorilor? Cei aproape 100.000 care au întârziat cu depunerea cererilor vor putea solicita banii cel mai devreme anul viitor.

Vlad Telibașa

În drumul spre Teleorman, satul Gorneni se întinde arid, neatins încă de Europa. Agricultură practică nu e cu mult diferită de cea de acum 100 de ani. Domnul Nelu are 48 de ani, câteva hectare de teren și o grădină în jurul casei. Singura pe care o lucrează e grădina, care nu îi oferă mai mult decât minimumul necesar pentru a supraviețui. Săteanul susține că pământul de la câmp cere efort și, mai ales, bani mulți, iar seceta din ultima perioadă a făcut imposibilă munca la câmp.

„Am auzit și eu la televizor că se dau bani, dar n-a venit nimeni să mă întrebe și nici eu nu m-am dus la ei. Am auzit că banii se dau la sfârșitul anului. Mie îmi trebuia să am banii în primăvară, nu mai târziu“, spune fermierul din Gorneni.

Dezinteresul față de subvenții are motive diverse

În situația lui Nelu sunt mulți consăteni. Speriați poate de birocratie, nemulțumiți poate de nivelul subvenției, unii nu și-au depus documentația pentru a beneficia de banii plătiți de APIA și nu mai pot „prinde trenul“ în acest an.

Foto: europa.eu

Țăranii români se împrietenesc greu cu schimbarea

Gorneni se află la drumul național și are televiziune prin cablu. Nu informarea e deficitară. Mai toți știu de oportunitățile pe care le au, dar, dintr-un motiv sau altul, nu își bat capul cu întocmirea actelor. Situația e similară și la Făcău, sat apropiat de Gorneni, însă cu acces greu la drumul național.

Oamenii sunt foarte puțin interesați de o agricultură făcută cu banii altora, cea practică de ei fiind strict pentru consumul propriu. Investițiile imobiliare care se anunță în zonă reprezintă un alt motiv pentru care zecile de hectare din jurul satului sunt lăsate nelucrate.

Maria Coman are casa la intrarea în sat și un hectar și jumătate de teren. Spune că nu are cu ce să-l lucreze, iar seceta din acest an a convins-o să lase pământul în paragină. „Cu bani europeni sau nu, tot nu am avut de unde să scot 10 milioane să pun două pogoane de grâu. Așa că mai bine aștept, că deja lu-

mea a început să vândă terenul la orașeni care vor case la țară“, spune Maria Coman.

Oficialii susțin că și-au făcut datoria

Datele oficiale de la Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA) arată că peste un milion trei sute de fermieri, adică peste 95% din total, au depus documentația necesară pentru a beneficia de plățile directe la hectar. „Angajații birourilor locale au stat până la 12 noaptea și nu au lăsat pe nimeni să plece cu situația nerezolvată. Nu este chiar așa de complicat“, explică Nicolae Sterghiu, șef serviciu audit în cadrul APIA. Suprafața totală de teren pe care o acoperă cererile înregistrate la Agenție depășește cu 9% limita impusă de Comisia Europeană. Rămâne de văzut cât de corecte sunt datele declarate de agricultori. În curând, APIA va finaliza controlul efectuat pe eșantionul prevăzut de lege, de 6% din fermieri.

Dacă totul decurge bine, banii de la UE vor începe să sosească și vor intra în conturile deschise de agricultori la bănci. „Cei care nu au depus anul acesta se pot pregăti pentru anul viitor, când se vor accepta din nou cereri de finanțare, începând cu 1 martie“, a mai spus Sterghiu.

Regulile plăților directe

Pentru a putea intra în posesia subvențiilor, fermierii trebuie să dețină suprafețe de minimum un hectar, împărțite în parcele de cel puțin trei mii de metri pătrați, și să fie înregistrați în Registrul Fermelor.

Potrivit criteriilor stabilite de Uniunea Europeană, banii se vor acorda celor care lucrează pământul, indiferent dacă sunt proprietari sau arendași. În 2007, plățile directe vor fi de aproximativ 50 de euro pe hectar, urmând ca în 2013 să ajungă la 200 de euro pentru aceeași suprafață.

Consiliile locale, sprijinite pentru finalizarea proiectelor SAPARD

Seceta și criza forței de muncă au dus la blocaje în derularea unor proiecte SAPARD. De la începutul anului, peste 100 dintre beneficiarii de fonduri au solicitat rezilierea de contracte pentru că nu au mai putut face față din punct de vedere financiar. Cei mai mulți sunt din rândul consiliilor locale.

Anda Georgescu

Guvernul a decis să aloce 290 de milioane de lei pentru a veni în sprijinul primăriilor. „Există 305 proiecte SAPARD în derulare, iar comunitățile locale nu vin la decontare, pentru că nu au posibilități de finanțare“, a declarat ministrul agriculturii, Decebal Traian Remeș. Dintre cele 305 proiecte, 153 vizează realizarea de drumuri comunale, 60 rețele de apă, 15 rețele de canalizare și 77 drumuri forestiere. Majoritatea se află acum în faza de achiziție a lucrărilor, iar 60 dintre ele sunt chiar într-o fază mai avansată, de emiteră a ordinului de începere a lucrărilor de construcții. „Este o măsură luată pentru a evita riscul de

Foto: europa.eu

reziliere a contractelor. Această ordonanță a Guvernului prevede acordarea de credite de trezorerie în cuantum de 30% din valoarea unui proiect, către consiliile locale și alți beneficiari publici de proiecte. Sumele sunt alocate pentru ca aceștia să își poată onora plățile – de exemplu, cele către constructorii“, a spus directorul general adjunct al Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, Dan Gherghelaș. El susține, însă, că se vor impune restricții consiliilor locale. „În condițiile unei birocratii minime și ale nesolicitării de garanții pentru aceste credite, în rândul comunităților locale va exista o apetență deo-

sebită de a solicita aceste sume. Ne gândim să impunem unele restricții. Mai exact, să le acordăm banii, dacă vor veni, până la 1 octombrie a.c., cu o cerere de plată de minimum 25%-30%, astfel încât Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit să aibă timpul necesar pentru a procesa respectiva cerere și pentru a efectua plățile în contul beneficiarilor“, a adăugat Gherghelaș. Instituția de resort a făcut plăți în valoare de 163 de milioane de euro pe primul semestru, ceea ce reprezintă 43% din suma de 376 de milioane de euro alocată pentru anul 2007. „Ne așteptăm la o creștere a volumului până la sfârșitul anului. Proiectele de investiții prezintă o anumită sezonabilitate, iar încheierea lucrărilor și decontarea cheltuielilor au un vârf de sarcină în lunile septembrie, octombrie, noiembrie și decembrie“, a declarat directorul general adjunct Gherghelaș. Pentru programul SAPARD, România a primit fonduri europene de 1,5 miliarde de euro, din care a cheltuit 842,65 milioane de euro. Diferența trebuie utilizată până în 2008, dată la care se finalizează programul SAPARD.

NOUTĂȚI ÎN AGRICULTURĂ

Agricultorii vor primi bani pentru culturile de toamnă până la sfârșitul lui septembrie

Fermierii vor primi, până la 30 septembrie, ajutoare financiare pentru culturile din această toamnă. Guvernul a aprobat, în ședința din 1 august, acordarea bonurilor valorice pentru producătorii agricoli din sectorul vegetal, zootehnic, al îmbunătățirilor funciare și al organizării și sistematizării teritoriului. Valoarea totală a sprijinului financiar este de 1.320.000 mii lei și se asigură de la bugetul de stat, în limita prevederilor bugetare aprobate pentru Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru anii 2007 și 2008.

Peste 4,3 milioane de lei pentru animalele amenințate

Guvernul a decis, la 1 august, să repartizeze 4,31 milioane lei de la bugetul de stat pentru Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, sumă prin care vor fi finanțate programele de conservare și utilizare a populațiilor de animale în stare critică, în pericol de dispariție și a celor vulnerabile, pe specii și rase. Sumele alocate variază între 6 RON pe cap de animal (mai multe specii de pești, precum crapul de Dunăre, știuca sau carasul ornamental) și 1.100 RON pe cap de animal (bivolul românesc). Modul de clasificare și criteriile de determinare a stării unei rase au fost stabilite de Organizația pentru Agricultură și Alimentație.

Taxe recuperabile pentru importurile de pește

Taxele vamale plătite de la începutul anului 2007 pentru peștele importat din țările din afara Uniunii Europene pot fi recuperate odată cu promulgarea

Foto: Tatiana Hrimiuc - concurs HotNews.ro

Regulamentului CE nr. 824/2007, publicat în Jurnalul Oficial al UE la 14 iulie a.c. Documentul se referă la deschiderea și gestionarea unor contingente tarifare comunitare autonome pentru anumite produse pescărești. Pentru produsele de acest fel puse în liberă circulație în perioada 1 ianuarie – 17 iulie a.c. și care se încadrează în limitele impuse de regulamentul, taxele vamale au putut fi reduse la cererea declarantului, în cazul firmelor care au depus cereri în acest sens până la data de 14 august.

121 de milioane de lei pentru culturile afectate de secetă

Până la sfârșitul lunii iulie, au fost despăgubiți toți cei care și-au depus dosare, legate de culturile afectate de secetă, la direcțiile județene. Astfel, pentru 348.000 de hectare calamitate s-au acordat 121 de milioane de lei. Ministrul Agriculturii, Decebal Traian Remeș, a spus că au fost acordate despăgubiri în valoare de 121 milioane lei, pentru toată suprafața pentru care s-au primit dosare, respectiv 348.000 hectare afectate de secetă. El a adăugat că toate dosarele primite la Minister, care solicitau acest tip de despăgubire, au fost soluționate.

Încă cinci milioane de lei alocați creșterii competitivității produselor alimentare

Programul de finanțări destinat creșterii competitivității produselor alimentare derulat de Ministerul Agriculturii ar putea fi suplimentat cu 5 milioane de lei, pentru deblocarea proiectelor aprobate și asigurarea continuității programului în 2007, potrivit șefului Direcției buget-finanțe, Miron Moldovan. „Programul a beneficiat în 2007 de un buget de 15 milioane lei, această sumă asigurând finanțarea unui număr de 201 proiecte, aprobate deja de comisie“, a spus Moldovan, citat de Rompres. Din totalul proiectelor aprobate, 102 vizează implementarea și certificarea sistemelor de calitate și siguranță alimentară, acestea fiind finanțate cu 7,2 milioane lei. Celelalte 99 de proiecte au primit 7,8 milioane lei și au urmărit dotarea și certificarea laboratoarelor de analize, în principal din unitățile de procesare a cărnii și laptelui. Liana **Anghelescu**

DICȚIONAR

Cinci termeni generali

Gabriela Gongorici

Planul Național de Dezvoltare 2007-2013

– document de planificare strategică și programare financiară multianuală care orientează dezvoltarea socio-economică a României în perioada 2007-2013, în conformitate cu politica de coeziune a Uniunii Europene. Acest document a fost aprobat în ședință de Guvern în decembrie 2005.

Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013 – document de planificare strategică și programare financiară multianuală, care stabilește prioritățile de utilizare a Fondurilor Structurale și de Coeziune (FSC), în România, în perioada 2007-2013. Acest document este elaborat de România și supus spre aprobare Comisiei Europene. CSNR face legătura între prioritățile naționale de dezvoltare, stabilite prin Planul Național de Dezvoltare, și prioritățile la nivel european, conținute în Orientările Strategice Comunitare (OSC) privind Coeziunea 2007-2013 și Liniile Directoare Integrate ale UE pentru Creștere Economică și Locuri de Muncă 2005-2008. Acest document a fost aprobat prin Decizia CE nr. 2.594/2007.

Program Operațional – document prezentat de un stat membru și adoptat de către Comisie, care definește o strategie de dezvoltare, în conformitate cu un ansamblu coerent de priorități, pentru a cărui realizare se utilizează Fonduri Europene; programele elaborate de țări aflate sub obiectivul convergenței utilizează Fondul de Coeziune și Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDER).

În vederea utilizării FSC 2007-2013, România a elaborat următoarele programe operaționale sub obiectivul „Convergență”:

- Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice
- Programul Operațional Regional
- Programul Operațional Sectorial de Transport
- Programul Operațional Sectorial de Mediu
- Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane
- Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative
- Programul Operațional Asistență Tehnică.

În cadrul obiectivului Cooperare teritorială europeană, România a contribuit la elaborarea următoarelor programe:

- Programul de Cooperare ROMÂNIA-BULGARIA 2007-2013
- Programul de Cooperare UNGARIA-ROMÂNIA 2007-2013
- Programul de Cooperare Transnațională Europa de Sud-Est (SEE)
- Programul de Cooperare INTERACT II
- Programul de Cooperare Interregională ESPON 2013
- Programul de Cooperare INTERREG IVC
- Programul de Cooperare URBACT II
- Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia 2007-2013
- Programul de Cooperare în Bazinul Mării Negre 2007-2013
- Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013
- Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-Slovacia-România-Ucraina 2007-2013.

Autoritate de Management – departament în cadrul unui minister, responsabil cu elaborarea și implementarea unui program operațional. România a desemnat până în prezent autorități de management în următoarele ministere: Ministerul Economiei și Finanțelor, Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Ministerul Internelor și Reformei Administrative, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, Ministerul Transporturilor, Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile pentru cele șapte programe operaționale sub obiectivul Convergenței.

Autoritate de Audit – organism independent de autoritățile de management și autoritatea de certificare, responsabil cu efectuarea auditului extern, respectiv auditul de sistem, auditul operațiunilor și elaborarea rapoartelor anuale de audit privind gestionarea și cheltuirea fondurilor structurale și de coeziune, pentru fiecare program operațional.

Pentru cei care doresc să utilizeze fondurile structurale și de coeziune (solicitanți de finanțare), dar nu au timpul sau expertiza necesare în acest sens, o soluție o constituie angajarea unui consultant sau a unei firme de consultanță în domeniu. Consultantul ar putea să se implice în proiect într-o măsură mai mare sau mai mică – cu alte cuvinte, poate prelua doar o parte din activități sau poate realiza întregul proiect.

Ciprian Nicolae

Pentru a găsi consultantul cel mai potrivit, solicitantul de finanțare ar trebui să utilizeze un set de întrebări și criterii. Analiza de față își propune să ridice câteva dintre cele mai importante întrebări și să ofere câteva criterii de luat în calcul la luarea deciziei de angajare a unui consultant.

Consultantul de care am nevoie

Prima întrebare ar trebui să vizeze necesitatea sau utilitatea angajării unui consultant: „Oare chiar am nevoie de un consultant? Ce îmi poate oferi sau ce ar trebui să-mi poată oferi un consultant în domeniul fondurilor structurale și de coeziune?”

Documentația complexă și consistentă pentru pregătirea proiectelor (cererea de finanțare, studii, analize, avize, certificate etc.), precum și procedurile re-

proiect”. În cazul fondurilor structurale și de coeziune, e vorba de mai mult decât atât, consultanța fiind o activitate serioasă și complexă. Un consultant ar trebui să poată ajuta nu numai solicitantul de finanțare, ci și beneficiarii de finanțare (notă: a se vedea dicționarul de termeni din această pagină).

Astfel, cele mai importante activități de care ar trebui să se ocupe un consultant sunt următoarele:

re și narrative, precum și a vizitelor de monitorizare, evaluare și audit pe care le pot face beneficiarului autorităților

- asigurarea suportului juridic și tehnic pentru managementul contractelor de furnizare de bunuri, prestări de servicii sau execuție de lucrări, pe care le semnează beneficiarul de finanțare cu terți în cadrul unui proiect
- sprijinirea relației beneficiarului de finanțare cu autoritățile publice.

În mod ideal, un consultant sau o firmă de consultanță ar trebui să poată asigura tot ce ține de elaborarea documentației și implementarea unui proiect, inclusiv, acolo unde regulile o permit, echipa de proiect.

Experiența nu este suficientă

A doua întrebare vizează criteriile de bază pentru alegerea unui consultant: „Cât mă costă un anumit consultant, raportat la ceea ce îmi oferă?”.

Cel mai adesea, am văzut solicitanți de finanțare care erau gata să angajeze un consultant ținând cont doar de experiența anterioară pe diferite categorii de finanțări. În cazul fondurilor structurale și de coeziune, acest criteriu este insuficient. Gradul de complexitate al proiectelor a crescut mult față de cele finanțate din fondurile de preaderare (PHARE, SAPARD).

Pe lângă experiență, cei interesați ar trebui să țină cont și să observe și alte elemente:

- dacă li se oferă soluții alternative sau, dimpotrivă, li se spune că, pentru un anumit proiect, nu se poate proceda decât într-un anumit fel
- dacă li se vorbește despre implicațiile proiectului, inclusiv riscurile ce pot apărea pe în derularea lui, și nu doar despre procentele pe care consultantul le dorește

- dacă li se oferă proiecte „la cheie”, în care consultantul se ocupă și de pregătire, și de implementare sau li se oferă doar realizarea anumitor părți din proiect.

Toate acestea urmează să fie puse, de către solicitantul de finanțare, în balanță cu costurile. Este recomandabilă consultarea mai multor oferte.

Având în vedere complexitatea proiectelor finanțate din fonduri structurale și de coeziune, vor exista multe situații în care consultanții vor acționa în rețea sau consoțiu, pentru a putea acoperi mai ușor și mai eficient întreaga problematică a unui proiect. Este un lucru pozitiv, iar cei interesați de finanțare trebuie să ia în calcul și această variantă.

Criterii de diferențiere

A treia întrebare se referă la alegerea între consultanții care oferă aceleași servicii la prețuri asemănătoare: „Cum fac diferența între consultanți?”

Atunci când aveți posibilitatea de a alege între consultanți, puteți utiliza criterii suplimentare, punând întrebări ca:

- ce riscuri își asumă consultantul vizavi de reușita proiectului: acceptă să nu fie plătit în cazul în care proiectul nu este finanțat sau în cazul în care beneficiarul de finanțare nu primește toți banii de la autorități, ca urmare a unei erori a consultantului?
- consultantul solicită să fie plătit în avans ori după obținerea finanțării, respectiv după realizarea activităților pe care și le-a asumat?

În loc de concluzii: pentru a avea o imagine cât mai bună asupra a ceea ce se poate face în proiectul său, la ce costuri și la ce nivel de calitate, un solicitant de finanțare ar fi bine să discute în prealabil cu cel puțin trei consultanți / firme de consultanță.

Ce trebuie să mai știți:

- nu există reglementări specifice pentru firmele de consultanță în domeniul Fondurilor Structurale și de Coeziune
- nu există un sistem de acreditare a consultanților de către autoritățile de management / organismele intermediare și nici instituții care să facă această acreditare
- nu există liste de consultanți „agreați” de către autoritățile de management / organismele intermediare
- nu există liste negre de consultanți care nu și-au făcut bine treaba. La SAPARD (www.sapard.ro) există o listă a contracturilor care nu au respectat termenii contractuali
- cea mai potrivită sursă de informare în vederea găsirii consultanților rămâne recomandarea din partea beneficiarilor de finanțare. Se poate utiliza însă și internetul, cu condiția să fie dublat și de o analiză realistă a consultantului în cauză
- un consultant solicită, în general, acoperirea următoarelor costuri: costuri fixe de pregătire și/sau de implementare a proiectului și costuri variabile (comision de succes). Acestea din urmă reprezintă un procentaj (între 1% și 5%) din valoarea finanțării nerambursabile primite de beneficiar și nu din valoarea proiectului.

stricte de utilizare a banilor (de exemplu, procedurile de achiziții publice) fac ca majoritatea proiectelor finanțate din fonduri structurale și de coeziune să necesite consultanță. Chiar și solicitanții de finanțare care au experiență în solicitarea și administrarea fondurilor de preaderare pot apela la consultanță, pentru a-și mări șansele de succes.

Mult mai mult decât o simplă „scriere de proiect”

Marea majoritate a consultanților pe care i-am întâlnit vorbesc despre așa-numita „scriere de

- analiza nevoilor organizației și decizia privind oportunitatea utilizării Fondurilor Structurale și de Coeziune
- identificarea proiectelor posibile și a surselor de finanțare pentru aceste proiecte
- completarea cererii de finanțare și a anexelor acesteia, pregătirea studiilor și a celorlalte documente-suport
- evaluarea șanselor de finanțare a proiectelor solicitanților de finanțare
- pregătirea și asistarea derulării procedurilor de achiziții publice din proiect
- pregătirea raportărilor financiare

Consultanții oferă lămuriri pentru ONG-uri și micii antreprenori

Atât reprezentanți ai unor organizații nonguvernamentale (ONG-uri), cât și tineri antreprenori au contactat redacția EurActiv pentru a afla în ce măsură se pot folosi de banii veniți prin fondurile structurale pentru realizarea anumitor proiecte. Domeniile care au stârnit interesul sunt variate, de la energia regenerabilă până la înființarea unor ferme sau finanțarea unor fabrici.

Adrian Vasilache

Reprezentanții unei organizații nonguvernamentale (ONG) care are în grijă copii orfani și-au exprimat îngrijorarea cu privire la cheltuielile aferente consumului de energie electrică, devenite din ce în ce mai mari, și au dorit să afle dacă se poate acorda finanțare europeană pentru un proiect de producere a energiei regenerabile. Întrebarea acestora: „Este posibilă accesarea fondurilor structurale pentru achiziționarea/instalarea unor turbine eoliene de producere a curentului electric și pompare a apei, respectiv a unor panouri solare pentru energie termică?”

Foto: ROMPRES

Consultantul Ciprian Nicolae a formulat un răspuns în această privință: „Proiecte prin care să se asigure utilizarea energiei regenerabile (eoliană, solară, geotermală etc.) pot fi finanțate, din fonduri structurale și de coeziune, prin Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CCE), Axa Prioritară 4 Creșterea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic, domeniul de intervenție 4.2 Valorificarea resurselor regenerabile de energie. Din păcate, pentru astfel de proiecte, sunt eligibili doar administrația publică și

operatorii economici, potrivit prevederilor Programului Complement aferent POS CCE. Drept urmare, o asociație nu poate primi finanțare. O soluție în situația dată ar putea fi ca ori autoritatea locală din zonă, ori un operator economic să facă un proiect de energie eoliană/solară și, prin includerea energiei obținute în sistemul de distribuție, ONG-ul să poată beneficia de aceasta, poate chiar la un preț sub prețul mediu de pe piață.

Un alt cititor a cerut următoarele clarificări: „Am 29 de ani. Vreau să înființez în orașul Techirghiol un ONG, sucursală a Societății de Cultură Macedo-Română. Știu că există fonduri de la Guvern pentru «Români de Pretutindeni», pe care nu le-am accesat până acum, dar aș vrea să știu dacă pot face proiecte culturale pentru aromâni, cu fonduri UE”. Consultantul Lucian Branea a oferit câteva informații referitoare la acest subiect: „Din nefericire, o astfel de activitate va trebui să mizeze preponderent pe finanțări private. Proiecte punctuale vor putea atrage fonduri fie din sursa guvernamentală pe care ați menționat-o, fie prin Administrația Fondului Cultural Național – www.afcn.ro. Uniunea

Europeană finanțează implicit activități culturale prin diversele programe comunitare ale Directoratului General Educație și Cultură, însă aceste programe finanțează exclusiv proiecte de cooperare transnațională, nu activități strict locale, sau admit finanțarea de varii activități culturale doar în măsura în care ele sunt integrate într-un proiect mai larg, cu obiective punctuale de natură educațională. În acest sens, ați putea avea în vedere programul sau programele Tineret în Acțiune și Învățare pe Tot Parcursul Vieții/Grundtvig, administrate în România de către

Agencia Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale.

„Se poate finanța achiziționarea unor animale pentru o fermă?”

Solicitantul a dorit să știe dacă poate obține fonduri nerambursabile pentru achiziționarea a 500 de capre în vederea înființării unei ferme, precum și detalii referitoare la implicațiile unei astfel de investiții.

Consultantul Christian Fotache a furnizat câteva informații: „Da, puteți obține aceste fonduri prin programele de agricultură gestionate de Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit. O astfel de investiție implică existența terenului, ferma propriu-zisă – pentru care trebuie elaborat un studiu de fezabilitate, un plan de afaceri și completarea unei cereri de finanțare. Investiția constă în clădiri, echipamente, mulgătoare electronice, echipamente pentru recoltarea, condiționarea și procesarea produselor lactate la nivelul fermei și, nu în ultimul rând, animale”. Cum pot obține fonduri pentru o fabrică de brichetare a rumegușului?

Persoana în cauză specifică faptul că, în anul 2004, a înființat o firmă care se ocupa cu brichetarea rumegușului obținut în urma procesului de prelucrare a lemnului și dorea să știe cum ar putea obține fonduri (chiar și rambursabile) pentru achiziționarea de utilaje noi, cu un randament de producție mai mare. Răspunsul a fost oferit tot de către consultantul Christian Fotache: „Puteți obține fonduri nerambursabile prin Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice. Finanțarea prin program poate fi de 70% din valoarea proiectului, pentru întreprinderi mici, sau de 60%, în cazul întreprinderilor mijlocii. Pentru aceasta, va trebui să vă adresați, în momentul lansării programului, oficiului teritorial al Agenției Naționale pentru IMM și Cooperatie din județul dumneavoastră. Suma maximă pe care o puteți obține este de 1,5 milioane de euro”.

Notă: **euROpeanul** vă invită să adresați întrebări despre aspectele care vă interesează, legate de accesarea fondurilor europene. Consultanții colaboratori ai **euROpeanul** și experții din cadrul autorităților de resort vă vor răspunde cu toate informațiile disponibile.

Ne puteți adresa întrebări prin adresa de email europaenul@chelgate.ro și la telefon 021/410.21.10.

ANALIZĂ DE OPINIE

Leonard Orban: „Este nevoie de inițiativă pe toate planurile”

(urmăre din pagina 1)

Din experiența anterioară, dobândită în anii în care am lucrat în domeniul pregătirii României pentru aderarea la UE, pot să spun că fondurile de preaderare au contribuit în mod semnificativ la dezvoltarea unei

„culturi a proiectelor”, în special la nivelul întreprinderilor mici și mijlocii, al fermierilor, al organizațiilor nonguvernamentale etc.

Cred că în cadrul proiectelor mari de infrastructură, ca de altfel, în al majorității proiectelor la nivel regional, este necesară o foarte bună cooperare între consiliile județene care alcătuiesc regiunile de dezvoltare, precum și între nivelul local și cel național. Sunt proiecte mari, ce deservește cetățenii din zone extinse și este necesar ca autoritățile să coopereze foarte bine. Firește, aceste proiecte pot veni de la autorități, dar și de la companii, ONG-uri etc. Pentru ca România să aibă proiecte competitive pentru toate programele operaționale, este nevoie de inițiativă pe toate planurile. Aștept ca autoritățile centrale să fie un „factotum” este una dintre atitudinile care trebuie evitate total.

Nu trebuie uitat nici faptul că plățile directe se vor adresa unui mare număr de fermieri români, la fel ca și fondurile pentru dezvoltare rurală.

Trebuie menționat că, pe lângă cele precizate anterior, există și alte programe comunitare. Un exemplu în acest sens este activitatea de promovare a învățării limbilor străine, pe care o coordonează. Aceasta este una dintre activitățile finanțate în cadrul programului de învățare pe toată durata vieții (Lifelong Learning). Sper că un număr important de organizații și persoane din România vor depune proiecte care să fie eligibile pentru finanțare în cadrul acestui program.

De asemenea, sunt optimist că rata de absorbție a fondurilor comunitare va fi ridicată, astfel ca România să obțină maximum de avantaje din statutul de membru al Uniunii Europene. Sunt convins că mare parte din populația României va beneficia de fondurile comunitare, fie direct, fie indirect, beneficiind de rezultatele proiectelor.

Întrebări și răspunsuri frecvente despre Regio

O serie de detalii au fost solicitate în legătură cu Regio (Programul Operațional Regional), mai precis în legătură cu tipurile de proiecte care pot fi finanțate prin acest program, cu pașii care trebuie parcurși în derularea unui astfel de proiect sau cu obligațiile beneficiarilor.

De notat că Regio este unul dintre Programele Operaționale românești agreate de Uniunea Europeană, aplicabil tuturor celor opt regiuni de dezvoltare ale României, având un buget total alocat de aproximativ 4,4 miliarde euro în primii șapte ani după aderare (2007-2013). Obiectivul său constă în sprijinirea unei dezvoltări economice și sociale echilibrate teritorial și durabile a tuturor regiunilor României.

Una dintre întrebări a adus în discuție potențialii beneficiari ai acestui

program, mai exact companiile private și tipurile de proiecte care pot primi finanțare. Există, de asemenea, nelămuriri referitoare la procesul de selecție și aprobare, care necesită multe controale și analize. Răspunsurile la întrebări frecvente se găsesc pe site-ul www.infoforegio.ro.

Întrebare: Pentru ce tipuri de proiecte pot primi finanțare companiile private?

Răspuns: Companiile private vor putea solicita finanțare în cadrul a două axe prioritare ale POR, și anume Axa prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local și Axa prioritară 5 – Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului.

Printre activitățile eligibile în cadrul POR, se numără: construirea/reabi-

litarea/extinderea de clădiri, exclusiv pentru activități de producție, servicii; extinderea structurilor de sprijinire a afacerilor (îndepărtarea deșeurilor, curățare); cablare, rețele de internet broadband; achiziționarea de echipamente și tehnologii productive moderne; construcția/extinderea/reabilitarea/modernizarea spațiilor de producție a microîntreprinderilor; modernizarea structurilor de cazare; amenajarea de noi părți de schi etc. (Sursa: site-ul Programului Operațional Regional, Infoforegio.ro)

Întrebare: Care sunt pașii principali în procesul de selecție și aprobare?

Răspuns: Cererile de finanțare, împreună cu anexele, se depun la sediul agenției de dezvoltare regională (ADR) din regiunea respectivă, fiind

înregistrate și repartizate Organismului Intermediar (OI) al ADR pentru efectuarea verificării conformității administrative. Cererile considerate acceptate trec în etapa de verificare a eligibilității. Expertul OI va verifica dacă solicitantul este eligibil în conformitate cu Documentul-Cadru de Implementare a Programului Operațional Regional și Ghidul Solicitantului.

Evaluarea tehnică și financiară se realizează în sesiuni de evaluare organizate pe „loturi” de cereri de finanțare depuse în aceeași lună și care au parcurs etapele de verificare a conformității administrative și a eligibilității, fiind declarate eligibile.

Evaluarea strategică are drept scop stabilirea gradului în care proiectele depuse de solicitant pot contribui la atingerea obiectivelor strategiilor de dezvoltare a regiunilor și, implicit, la

atingerea obiectivului POR. Organismul cu atribuții în realizarea evaluării strategice este Comitetul Regional de Evaluare Strategică și Corelare (CRESC), constituit în cadrul fiecărei regiuni de dezvoltare. Rezultatul evaluării efectuate de CRESC se materializează într-un raport de evaluare strategică ce conține lista cu proiectele recomandate spre finanțare. În cele din urmă, OI transmite lista proiectelor care au întrunit toate criteriile de evaluare și selecție către Autoritatea de Management, care emite decizia de finanțare.

De remarcat că, în toate aceste etape, solicitantul poate primi cereri de clarificare din partea OI pentru rezolvarea oricăror neclarități sau lipsuri legate de documentele transmise. (Sursa: site-ul Programului Operațional Regional, Infoforegio.ro)

AGENDĂ

Sesiuni de instruire

Programul următoarelor sesiuni de instruire pentru sporirea capacității de absorbție a fondurilor structurale alocate prin Programul Operațional Regional (Regio), care vor avea loc în țară în luna septembrie.

■ Componenta 4 „Instruire elemente de bază”: 10.09 - 12.09 la Baia Mare, 14.09 - 16.09 la Târgu Mureș, 17.09 - 19.09 la Craiova, 21.09 - 23.09 la Călărași,

■ Componenta 5.1 „Instruire – nivel avansat. Modulul 1 – Pregătirea de proiecte”: 04.09 - 07.09 la Arad, 24.09 - 27.09 la Miercurea Ciuc

■ Componenta 5.3 „Instruire – nivel avansat. Modulul 2 – Achiziții publice”: 04.09 - 08.09 la Constanța, 10.09 - 14.09 la Piatra Neamț, 03.09 - 07.09 la Oradea

■ Componenta 5.4 „Instruire – nivel avansat. Modulul 3 – Monitorizarea și evaluarea proiectelor”: 17.09 - 21.09 la Reșița, 10.09 - 14.09 la Arad, 24.09 - 28.09 la Baia Mare

Sesiunile de instruire sunt organizate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor pentru potențialii beneficiari ai Regio.

Pentru înscrierea la aceste sesiuni de instruire instituțiile interesate trebuie să se înregistreze în „Aplicația de Identificare a Nevoilor de Instruire”, disponibilă pe site-ul MDLPL, la adresa <http://www.mdlpl-aini.ro/>. Participarea la traininguri este gratuită.

◆ **6-12 septembrie 2007:** Camera de Comerț și Industrie București organizează o nouă serie de cursuri cu tema „Creșterea capacității de

Foto: europa.eu

absorbție a fondurilor structurale”. Pentru a participa, formularul anexat trebuie transmis completat, semnat și ștampilat, la fax 319.26.96, până pe 4 septembrie 2007, ora 14.00.

◆ **12 - 14 septembrie 2007:** European Foundation for Management Development (EFMD) organizează la Ljubljana (Slovenia) conferința „Entrepreneurship, Innovation and Small Business”

◆ **17-18 septembrie 2007:** PROFINN 2007 – Târg național de proiecte de finanțare și idei de afaceri pentru industria alimentară, agricolă și domenii conexe. Evenimentul va avea în vedere subiecte legate de accesul întreprinzătorilor din domeniul agriculturii ecologice, industriei alimentare și domeniilor conexe la finanțările rambursabile și nerambursabile. Organizator: Camera de Comerț și Industrie a Municipiului București (CCIB), în parteneriat cu Global Services Group SRL (GSG).

◆ **18-20 septembrie 2007:** Institutul European de Administrație Publică organizează la Maastricht conferința „Reglementări europene și bune practici în domeniul achizițiilor publice”

FOTOGRAFIA EDIȚIEI
- CONCURS -

Foto: europa.eu

În locul fotografiei de mai sus se poate afla una trimisă de tine. Surprinde o imagine sugestivă pentru un obiectiv finanțat prin Phare, ISPA sau SAPARD sau, în

general, pentru tematica fondurilor europene. Fotografii originale, revelante pentru tematica propusă, vor fi publicate în paginile ziarului **euROpeanul**, în urma evaluării

echipei editoriale. Dintre fotografiile publicate, una va fi premiată. Așteptăm cât mai multe propuneri pe e-mailul redacției: europaeanul@chelgate.ro.

Mituri despre finanțările europene

Probabil că s-au scris zeci de mii de pagini despre fondurile europene în ultimii ani. Faptul că, încă, foarte puțini știu exact cine și în ce fel poate intra în posesia unei finanțări europene spune multe despre calitatea acelor pagini. Multe informații au fost prost înțelese și prost interpretate, și de aici până la apariția miturilor n-a fost decât un pas. Aceste mituri sunt zvonuri, bazate uneori pe informații corecte, dar care au fost greșit înțelese și au prins rădăcini pe fondul îngrijorărilor existente.

Mit: Oricine poate solicita finanțare.

Realitate: Majoritatea fondurilor structurale sunt destinate autorităților publice. În special proiectele care privesc realizarea de obiective de infrastructură majore (care presupun sume mari) nu pot fi contractate decât de către reprezentanții ai autorităților locale sau centrale. Există, desigur, și fonduri pentru sectorul privat. Dar compania care solicită finanțare trebuie să activeze în domeniul pentru care solicită bani, trebuie să prezinte un istoric financiar „curat” și, de multe ori, există

Foto: EC

restricții referitoare la locul unde se află firma și unde ar urma să se desfășoare proiectul – în spațiul rural sau urban.

Mit: Îmi pot deschide o afacere doar cu bani de la UE.

Realitate: Nu există finanțare europeană care să acopere în proporție de 100% un proiect. Cofinanțarea este obligatorie, chiar dacă în anumite situații (în cazul proiectelor ONG-urilor) ea reprezintă un procentaj foarte mic. În cele mai multe situații, este acceptată și cofinanțarea în natură. De exemplu, o entitate poate contribui la un proiect cu un teren sau o clădire, esențiale pentru desfășurarea proiectului. De asemenea, munca echipei implicate în execuția proiectului poate fi evaluată pentru a fi con-

siderată finanțare. Există însă procente maxime acceptate pentru cofinanțarea în natură.

La alții

În Țara Galilor există un mit (întreținut și de politicieni care doresc aderarea la moneda unică europeană) conform căruia, dacă s-ar trece la euro, Uniunea ar crește cantitatea de fonduri structurale destinate galezilor. Desigur, pe un fond al exemplului vecinilor irlandezi, care și-au transformat țara cu ajutorul fondurilor europene, galezii gândesc optimist și nu își dau seama că apartenența la zona euro nu are nimic de-a face cu distribuția fondurilor structurale.

Adrian Lungu

TEST

Cât de multe știi despre fondurile structurale și de coeziune?

Unde trebuie să te adresezi pentru a cere un sfat, dacă dorești să accesezi fonduri structurale cu specific regional?

- Agenția pentru Dezvoltare Regională
- EurActiv România
- Prefectură

Phare, Ispa și Sapard sunt:

- fonduri de preaderare
- fonduri structurale
- ajutoare de la Uniunea Europeană

Cui trebuie transmisă cererea de finanțare?

- Președinției în exercițiu a UE
- Organismului intermediar / autorității de management
- Consultantului

Cererea de finanțare poate fi completată:

- Numai de către consultant
- Numai de către solicitant
- Numai de către Agenția de Dezvoltare Regională

Taxa pe Valoarea

Adăugată:

- este cheltuielă eligibilă
- este cheltuielă neeligibilă
- nu se aplică pentru achizițiile pentru proiecte cu fonduri UE.

Adrian Lungu

Urmăriți numărul viitor pentru a afla răspunsurile corecte.

O publicație editată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor

ISSN: 1842-6093

Adresa:
euROpeanul
str. Dr. Romniceanu nr. 7, sector 5, București
europaeanul@chelgate.ro

Un proiect:

Redactor-șef: Ioana Morovan
Secretari generali de redacție:
Costin Ionescu, Adrian Lungu
Redactori: Dragoș Comache, Anda Georgescu, Camelia Moga, Adrian Vasilache, Vlad Tețibaș, Ana-Maria Barbu, Adina Popescu, Liliana Niță
Editori-colaboratori: Cristian Pantazi, Dan Tăpălagă
Consultanți fonduri structurale:
Ciprian Nicolae, Aida Catană
Correspondenți locali: Eugen Măruță (Târgu-Jiu), Oana Burghelă (Iași), Gabriela Popa (Brăila).

Innes Radu, Attilo Biro (Cluj)
Editor foto: Dan Popescu
Fotoreporter: Dan Popescu, Petrică Pavel
DTP: Dan-Petru Petrică
Corector: Carmen Lungu
Copy-editor: Marie-Jeanne Nițescu
Management proiect:
Manuela Preoteasa, Alexandru Lăzescu
Coordonator proiect: Mirela Meită
Coordonator proiect MDLPL: Iulia Munteanu
Colaboratori din partea MDLPL: Gabriela Frențz.

Georgeta Terciu, Gabriela Cepariu, Adriana Dobre, Raluca Stroie, Cosmin Belacurencu, Roxana Savin, Mădălina Istrate, Ruxandra Savonea, Andreea Mhalcioiu
Tipar: Marinex Print
Partener de conținut: (www.hotnews.ro)
Notă: opiniile exprimate în „euROpeanul” aparțin echipei redacționale și nu exprimă, în mod necesar, poziția oficială a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor.